

Onze Vogels

NUMMER 11 | NOVEMBER | 2024

Nederlandse Bond
van Vogelliefhebbers

Zwarte specht

© Rik Meerema

Kwart over zeven in de ochtend en daar stond ik te wachten, op de rand van een smal voetpad door een volwassen beukenbos. Het jonge uitlopende beukenblad zorgde voor gefilterd zacht licht op de bosbodem voor mijn voeten. Over een paar weken, wanneer de bomen vol in blad zouden staan, zou er tot de herfst bijna geen licht meer tot de bosbodem doordringen. Vóór mij de hoge verticale stammen van beuken in allerlei levensfasen. Jonge beuken met nog dunne stammen die recht omhoog naar dat ene lichte plekje groeien, oude dikke beuken met grillige vormen, maar ook dode beuken die de concurrentieslag met hun burens om het licht verloren hadden.

Wat had die vogelaar de dag ervoor ook alweer gezegd? De jongen stonden al op het punt om uit te vliegen en werden nog zeer onregelmatig en soms met grote tussenpozen gevoerd. Afwachten dus! De plek van de beschreven nestholte had ik snel gevonden. Een ongeveer vijfendertig centimeter dikke dode beuk op enkele tientallen meters van het pad. De takken waren er in de afgelopen jaren al afgevalen. Alleen de stam stond er nog, met op zo'n meter of zeven boven de bosbodem een ovaal uitgehakt gat. Terwijl ik naar het gat staarde met mijn camera op het statief voor mij, dwaalden mijn gedachten af en twee eekhoorns zorgden even voor wat vertier.

Ik was niet alleen, naast mij stonden nog twee fotografen. Eén daarvan had er de dag ervoor ook gestaan. Hij vertelde dat de jonge spechten die ochtend driemaal waren gevoerd. De laatste keer om een uur of twaalf en daarna pas tegen zessen weer. Zes uur zonder enige actie, het kon dus wel eens een lange missie worden. Had ik maar een stoeltje meegenomen. Zitten op de natte bosbodem was geen optie, dan zou ik direct doorweekt zijn. Staan dus, staan en wachten!

Bijna ieder jaar zag ik ze wel voorbij komen op vogelwebsites en de sociale media, foto's van zwarte spechten die hun jongen voeren, waarbij de jongen uit de nestholte komen om het voer aan te nemen. Dat plaatje wilde ik ook wel eens maken en ik plaatste het op mijn 'to do fotolijstje'. En daar stond het al een paar jaar. Je moet maar net een nestlocatie weten en dan tijd hebben om te gaan in de paar dagen tussen het moment dat de jongen groot genoeg zijn om naar buiten te komen en het moment van uitvliegen. Maar nu stond ik daar met mijn voeten op de natte beukenbladeren van het vorige jaar, te wachten en te staren naar een gat in een dode stam.

Zwarte specht met jongen?

De dag ervoor was ik in een natuurgebied een andere fotograaf tegen gekomen en we raakten aan de praat. Na enige tijd vertelde hij hoe hij de dag ervoor zwarte spechten met jongen had gefotografeerd in een bos niet heel ver van mijn woonplaats. In dat bos stond ik nu te wachten, te luisteren en te turen. Ineens vloog er een zwarte vogel voorbij de boom. Terwijl de adrenaline omhoog schoot vloog de vogel de boom voorbij om een paar bomen naar rechts in een holte te verdwijnen. Even later kwam hij weer tevoorschijn, een kauwtje.

Niet lang daarna echode een luid "kru-kru-kru-kru" door het bos. Vrijwel onmiddellijk kwamen er uit het nestgat een paar kopjes tevoorschijn. Niet veel later landde er een zwarte specht (mannetje) in een boom vlak naast mij. Hij trok zich niets van mij aan en vloog met twee vleugelslagen naar de nestboom. Het voeren duurde al met al misschien een halve minuut, daarna werd het weer stil in het bos. Die ochtend kwamen de ouders nog driemaal voeren voor ik om iets over twaalf vertrok. Al met al vier minuten fototijd die ochtend, maar ik had mijn plaatje!

INHOUD

In deze uitgave

In de keuken van... Havikshoeve in Wellerlooi	5
Kweekverslag ino bandvink	8
Vogels voeren in de winter	10
Grote prijzen van Nederland op de NBVV-bondstentoonstelling	11
Commissie dierenwelzijn ethiek en wetgeving, een nadere kennismaking	12
Het houden en kweken van Afrikaanse pigmeegansjes	15

Op zoek naar vogels in Nationaal park Kruger, Afrika - Deel 5	16
Het geslacht Psittacula - Deel 1	20
Verstoring in de rui	24
Steenarend	26
Henk de Vos benoemd tot lid van verdienste van de NBVW	28
Ringen bestellen 2024 en 2025	29

En verder

4	Column voorzitter
30	Column keurmeester
31	Bondsmededelingen
34	Colofon
35	Kalendervogel

Coverfoto:
Indische halsbandparkiet
© Iggino van Bael

Keuzes maken!

Keuzes maken, dat is wat we in november doen. Ook ik ga keuzes maken. De één is wat moeilijker dan de ander. Allereerst bij mij eigen vogels, want dat is de hobby waar het in eerste instantie om gaat. Ondanks dat ik, door allerlei externe oorzaken, wat minder vogels heb gekweekt, denk ik toch een paar mooie vogels op stok te hebben. Maar is het voldoende om mee te spelen op de diverse shows? De eerste selectie is gemaakt en ik weet nu al dat ik twaalf vogels kan selecteren voor de Mondial in Santa Maria da Feira (Portugal). Ik denk dat ze wel voor de prijzen mee kunnen spelen. Ik hoop het natuurlijk. Meespelen is voor mij eigenlijk een "must". Je moet tenslotte een voorbeeld zijn, als je bestuurder bent. De vogels voor de Mondial kunnen niet naar de NK in Hardenberg, maar ook daar is er nog genoeg keuze om vogels in te sturen om mee te kunnen doen in de diverse klassen bij de NK.

Albert Zomer, voorzitter

Van deze eerdergenoemde grotere shows hebben de vogels die naar de onderlinge tentoonstelling en het district gaan geen last. Naar de eigen vereniging gaan natuurlijk de meeste vogels. Een variatie van kleur- en postuurkanaries, tropische -, EC - en grondvogels schrijven wij in. Ja, mijn echtgenote doet uiteraard ook mee, met haar Glosters. De vogels zijn allemaal al uitgekozen en op papier gezet en dat al eind september bij het schrijven van dit voorwoord.

Qua organisatie gaan we binnenkort keuzes maken. Het hoofdbestuur en de bondsraad, waarbij tegenwoordig ook de commissie DE&W zit, heeft dan hun reguliere bijeenkomst. Het vraagprogramma voor 2025 – 2029 zal dan aangeboden worden door Henk de Vos, die hier ontzettend veel werk aan gehad heeft. Wij gaan hem daar zeker voor in het zonnetje zetten. Het vraagprogramma zal gemakkelijker toegankelijk zijn bij wijzigingen, hoewel wij dat natuurlijk zoveel mogelijk willen beperken in de geldende periode. Ook het prijzensysteem komt aan de orde, waarbij wij sturen op een soort "best of best" kampioenschap. Zodat de winnaar ook kan zeggen, "ik ben kampioen van een totale soort". Het is op het moment dat ik dit schrijf nog een keuze die te maken is.

Een enorme verandering zou het ook zijn om het NK te verplaatsen naar december. We hebben het alvast ter tafel gebracht. Het zal een moeilijke beslissing gaan worden, maar ook dat is een keuze.

Sommige bezuinigen vallen ons in de schoot. Wij gaan onze opslag in Zutphen afstoten, weliswaar noodgedwongen. De verhuurder heeft de huur opgezegd, hierin dus geen keuze. Tegengas geven kan, maar ik denk dat de keuze valt op het opslaan van alle materialen in Bergen op Zoom, waar de vroegere ringenafdeling nog ruimte heeft voor opslag. Wij proberen het leeghalen van de opslag in Zutphen te combineren met het vervoer van en naar Hardenberg, zodat wij geen dubbele kosten hebben. Het opzeggen van de huur

door de verhuurder geeft ons tegelijkertijd ook een besparing op de huurkosten voor de toekomst.

In de diverse besturen moeten bestuurders keuzes maken of zij hun bestuurstermijn verlengen. Dit zal zowel op afdelingsniveau of districtsniveau zijn. Maar ook bij de Keurmeestervereniging, Technische commissies, alswel in het hoofdbestuur. Wie gaat er door en wie stopt? In het hoofdbestuur is bekend dat Sjaak van Bennekom stopt in mei 2025. Wij zien er nu al tegen op omdat het wijzigen van een penningmeester een gigantische klus is wat betreft bankzaken en machtigingen, maar bovenal omdat wij "die snor" gaan missen. Ook ik, als voorzitter, sta in dubio. De gezondheid laat wat te wensen over en geeft meer problemen dan ik wil. De NBvV zit als het ware in mijn bloed, maar gezondheid is een groot goed. Keuzes maken.....? Hulp in de diverse besturen is dus welkom.

Ik heb nog tijd, u heeft nog tijd..... tijd om erover na te denken. Wel of niet meedoen? Wel of niet doorgaan? Belangrijk, voor u en mij blijft bij elke keuze.....je moet er een goed gevoel bij hebben!!!

In de keuken van ... Havikshoeve in Wellerlooi

Een bezoek bij vogels die niet bij iedere vogelliefhebber geliefd zijn...

© Henk Branje

Het begin

Diana ten Klooster heeft altijd een passie voor uilen gehad; al vanaf haar jeugd. Eega Herman werkte als kind op de boerderij. Sinds hun vijftiende zijn beide bij elkaar en vanaf het begin hadden roofvogels hun interesses. Een vriendin vroeg hun 'n keer waarom ze niets met die liefde voor roofvogels deden. Die vraag werd inmiddels dertig jaar geleden gesteld. Diana en Herman gingen op zoek naar meer informatie over het houden van roofvogels en kwamen terecht in het Limburgse plaatsje Thorn waar ze een roofvogel-workshop van 'n hele dag volgden. Ze waren meteen 'verkoch't. Allerlei vragen werden toen beantwoord. Onder andere of je zomaar met roofvogels kon beginnen zonder enig diploma of iets dergelijks. Dat was destijds inderdaad het geval. Een ieder mocht roofvogels houden en kon er gelijk mee beginnen. Alleen iemand die met roofvogels wou gaan jagen had een Valkeniersakte en jachtdiploma nodig. Om roofvogels te houden en eventueel demo's te organiseren had je echter geen 'papieren' nodig. Sinds zo'n vier á vijf jaar is er echter het een en ander veranderd. De NVWA heeft een heel boekwerk gemaakt hoe roofvogels te houden; en waaraan voldaan moet worden, zoals huisvestingseisen met minimale maten voor het vogelverblijf. En dat je bekwaam moet zijn. Een en ander is nog niet gegoten in een wet, maar er wordt inmiddels wel gehandhaafd.

Valkeniersakte

Na de workshop in Thorn besloten Diana en Herman dat het verstandig was om de valkeniersakte te behalen. Diana heeft eerst haar jachtopleiding van een jaar gedaan voor het Jachtdiploma. Dit was nodig om de valkeniersakte te gaan ha-

Diana met imponerende Siberische oehoe

len en alles te leren over verzorging, training, voeding en huisvesting. Om de akte te behalen moest je stagelopen bij een tweetal erkende mentoren en uiteindelijk een examen te doen bij Stichting Flora en Faunawet Examens.

Roofvogels aanschaffen?

Wanneer je een tuin hebt met een grote volière (afhankelijk van de grootte van de vogel) mag je een roofvogel kopen. Maar vandaag de dag moet je inmiddels wél een valkeniersakte hebben. Of je moet 'vakbekwaam' zijn middels het goed volbrengen van de opleiding dierenverzorging. De valkeniersakte is geen echte opleiding. Het leren van de Valkerij gaat van "Meester op gezet" Bij twee mentoren moet je stagelopen; namens de Flora en faunawet krijg je een lijst met vereisten waar je als leerling aan moet voldoen; onder andere bepaalde vaardigheden, het kunnen trainen van roofvogels, het maken van leermateriaal, kennis over de jacht, gezonde voedsel en huisvesting.

Uiteindelijk, wanneer de stages, de gemaakte verslagen en dergelijke akkoord zijn, kun je een mondeling examen doen. Vervolgens, na geslaagd te zijn voor het examen ontvang je je Valkeniersdiploma. Tezamen met het jachtdiploma en het valkeniersdiploma, is het mogelijk om bij het RVO de valkeniersakte aan te vragen. Deze heeft Diana nou al sinds de afgelopen 18 jaar.

Eigen bedrijf

In 2005 werd in het buitengebied van het Noord-Limburgse Wellerlooi een bedrijf opgestart door Herman en Diana. In de loop van twintig jaar hebben Diana en Herman een mooi bedrijf opgebouwd. De eerste roofvogel was een ongetrainde volwassen woestijnbuizerd. Doorgaans koop je een jonge vogel van ongeveer 5 maanden oud. Dan zijn ze compleet in de veren, dit wordt ook wel "droog" genoemd. Om met roofvogels te kunnen vliegen zul je deze eerst moeten trainen. Dat houdt in de eerste plaats in dat je ver-

Majestueus, Amerikaanse zeearend

Giervalk

trouwen in elkaar moet krijgen; de vogel moet leren op de valkeniershandschoen te zitten; daarna naar buiten om de vogel aan een lange lijn te laten vliegen naar de handschoen; langzaam wordt de lijn langer. En wanneer dit op een goede afstand goed gaat, dan gaat de lijn er af en wordt er voortaan zonder lijn gevlogen. Wat wel belangrijk is dat je een roofvogel, wanneer die onverhoopt weg vliegt, weer kunt terugvinden.

Daartoe wordt de roofvogel voorzien van een gps-zendertje. Vliegt hij onverhoopt weg, dan kun je hem middels gps volgen en altijd weer terugvinden. Wanneer je een vogel met de hand hebt grootgebracht, dan kent de vogel je dusdanig goed dat je geen lijn nodig hebt bij het trainen.

De roofvogels

De collectie bestaat momenteel uit zo'n dertig roofvogels: slechtvalk; giervalk; woestijnbuizerds; Amerikaanse zeearenden; chili arend; witruggier; zwarte gier; raven; falkland caracara's; roodrugbuizerd; oeraluil en kookaburra's. Een aantal, met name vogels van het eerste uur, is met pensioen.

Dagroutine

Elke ochtend worden als eerste de voliëres schoongemaakt waarna de vogels ge-

wogen worden. Dat wegen is belangrijk om de conditie op de voet te kunnen volgen. Een ziek dier toont geen zwakte en zo kan de gezondheid goed in de gaten worden gehouden. Afhankelijk van het gewicht wordt voor elke vogel de hoeveelheid voer bepaald en op de voerlijst genoteerd.

Een te laag gewicht kan erop wijzen dat de vogel niet 100% in orde is; een ondervoede vogel zal problemen krijgen met vliegen (hij heeft te weinig kracht en conditie om goed te kunnen vliegen) en anders gaan reageren tijdens het vliegen.

Het is dus van het grootste belang om het gewicht van elke vogel te monitoren.

Na het wegen worden de niet-vliegende vogels (de pensionado's) gevoerd.

Met de rest van de roofvogels wordt vervolgens gevlogen; tijdens dat vliegen krijgen ze hun dagelijks rantsoen. 'De vogels moeten werken voor hun eten'. Doorgaans wordt met elke vogel en korte periode gevlogen; er wordt niet méér gevlogen dan nodig is. Een roofvogel/ roofdier zal nooit meer energie verspillen dan nodig. Een roofvogel in de natuur vliegt alleen om te jagen, een eigen territorium

Woestijnbuizerd

of partner te zoeken of hij wordt opgejaagd.

Elke dag is met name Diana van 10.00 tot 16.00 uur bezig. Diana: 'het is een passie; je kunt er niet de kost mee verdienen'. Eega Herman werkt naast het werken met de roofvogels ook buitenshuis in de graszodenteelt. Het met de roofvogels verdiende geld wordt in principe weer in de Havikshoeve geïnvesteerd.

Voeding

Er wordt eenmaal per dag gevoerd. Als basis krijgt elke vogel eendagskuikens met daarover heen gestrooid een vitamines/mineralenmengsel wat is samengesteld door dierenartsen. Zo krijgt ook iedere roofvogel ander dierlijk voedsel verstrekt. Amerikaanse zeearenden en raven eten bijvoorbeeld graag zalm. Naast eendagskuiken worden onder andere postduiven gevoerd die men krijgt van duivenmelkers. Verder volwassen muizen, hamsters, cavia's, kwartels, ratten. Deze zijn gefokt door gespecialiseerde commerciële bedrijven. Al deze (ingevroren) dieren worden geleverd door de firma Kiezebrink te Putten.

Demo's, bedrijfsuitjes en foto-workshops.

Sinds acht jaar wordt op alle zon- en feestdagen met de roofvogels een demonstratie gehouden in Wildpark Frankenhof in het Duitse Reken/Borken. Zo'n 10-12 vogels gaan dan mee. Er worden twee demo's op een dag gehouden. Met deze demo's willen ze de bezoekers graag meer leren over de soorten roofvogels en educatieve weetjes. Doorgaans neemt men vaste vogels mee: de Amerikaanse zeearend; oehoe; woestijnbuizerd; falkland caracara; roodrugbuizerd; kookaburra's. Een vogel die zich bij dergelijke demo's niet op z'n gemak voelt wordt niet meer meegenomen. Vandaar uiteindelijk een vast 'groepje'.

Bedrijfsuitje/familie-uitje

Dit bestaat allereerst uit het voorstellen van de verschillende roofvogels en andere soorten; daarna krijgt iedere deelnemer, wanneer hij daar prijs op stelt, een valkeniershandschoen aan om een van de roofvogels op plaats te laten nemen.

Diana met Amerikaanse zeearend

Er wordt met verschillende roofvogels gevlogen naar een ieder zijn/haar handschoen. Het hele programma neemt zo'n tweeënehalf uur 'in beslag'.

Fotografie

Foto-workshops worden gehouden voor en door fotografen. Ook hier eerst het voorstellen van de vogels; daarna 'statische foto's' maken van roofvogels in ruststand. Vervolgens wordt er gevlogen. Elke fotograaf probeert zo goed mogelijk de vliegende vogels in mooie beelden te vangen. En dat valt niet mee weet ik uit

ondervinding. Maar heel uitdagend voor elke fotograaf.

Havikshoeve

Wil je roofvogels van nabij 'beleven', dan kun je terecht in het Limburgse Wellerlooi.

Internet: www.havikshoeve.nl

Bosuil

Kweekverslag ino bandvink

© Marcel Sterks

Ik kweek al vogels vanaf dat ik een jaar of tien ben. Ik heb in het verleden in een volière ook wel koppeltjes bandvinken gehad.

Vaak gingen de poppen in de volière dood omdat ze bij sterke temperatuurschommelingen van warm naar koud weer, legnood kregen.

Ik ben bandvinken altijd mooi blijven vinden. Ze zijn een beetje ondergewaardeerd. Ik vind het gezellige mooie vogels. Mannen en poppen zijn duidelijk van elkaar te onderscheiden door de rode keelband bij de wildkleur man. Latijnse naam is *Amadina fasciata* en in het Engels Cut-throat finch (vink met de doorsgesneden keel). Zelf zie ik de bandvink als de Afrikaanse tegenhanger van onze huismus. In Afrika komen bandvinken in het wild in veel verschillende landen voor.

Ik ben een aantal jaar geleden weer begonnen met de kweek van wildkleur bandvinken. Daarna ben ik ook nog oranjeband bandvinken gaan kweken. Dit is een van de vele mutaties die er tegenwoordig zijn. Er zijn inmiddels ook bruine bandvinken, opaal bandvinken en ino bandvinken. Van de ino bandvinken ben ik nogal gecharmeerd. Vooral de mannen zijn erg mooi. Ze hebben rode ogen en zijn spierwit waardoor de rode keelband sterk contrasteert met de rest van de vogel.

In 2021 heb ik een koppel ino bandvinken aangeschaft. Om ino jongen te kunnen kweken kan het beste een volle ino man of pop gekoppeld worden aan een split ino pop of man. Waarbij de split vogel er uit ziet als een wildkleur vogel maar genetisch het ino gen bij zich draagt. Uit dit koppel heb ik begin

*Eigen kweek (blauwe ring NBvV 2023)
NSL ino roodband man*

2022 uiteindelijk twee jonge ino mannen gekweekt. Kweek jaar 2022-2023 wilde ik wat meer ino vogels op stok proberen te krijgen. Ik heb op de vogelmarkt wat vogels uit Frankrijk gekocht. Daarnaast heb ik vogels aangeschaft bij een wedstrijd-kweker die al jaren mooie ino bandvinken kweekt. Bij een vogelhandelaar heb ik ook nog wat vogels aangeschaft. Zo kon ik met mijn eigen kweek vogels erbij vijf onverwante koppels samenstellen, allemaal ino x split ino.

Kweek

Ik kweek mijn vogels in een onverwarmde schuur en begin half november met de kweek en stop in april als het weer langer licht is en ik liever buiten in de tuin ben. De temperatuur in de schuur is vrij constant en ligt in de winter tussen de 7 en 14 graden. Warm genoeg om jongen op stok te krijgen. De vogels zitten per koppel in een broedkooi van minimaal 60x40x40 cm.

Wildkleur (zwart) en ino jongen

Ei en jongen van enkele dagen oud

Bruin en ino jongen

Als nestkast gebruik ik houten blokjes die ook voor gouldamadines gebruikt worden. Ik stop er een nestje in en stop zelf wat droog gras en bruine kokosvezel in het nestblokje. Verder verstrek ik de vogels nog wat extra nestmateriaal wat de bandvinken dan zelf nog in het nestblokje slepen. De vogels leggen meestal vijf tot zes witte eieren en broeden om en om gedurende zo'n dertien dagen. De vogels beginnen halverwege het legsel te broeden zodat er altijd wat verschil in grootte tussen de eerste en laatste jongen zit. Aan het gedrag van de vogels is te merken dat er jongen zijn. Ook gooien de ouders de eischalen op de bodem van de broedkooi. Daarnaast beginnen de jongen na een dag ook zachtjes te piepen wanneer ze gevoerd worden. Allemaal tekenen dus dat er jongen zijn. Na zo'n acht dagen ring ik de vogels met 3,2 mm ringen. Als de vogels wat later geringd worden gooien de ouders de jongen minder snel uit het nest. De ringen vallen er ook niet zo snel af wanneer er niet te vroeg wordt geringd. Daarnaast zijn de teentjes wat groter en is het ringen niet zo'n gepeil.

Wanneer de jongen geboren zijn is direct te zien wat voor kleurslag het betreft. Zwarte jongen = wildkleur (eventueel split ino), witte jongen = ino en licht bruin/grijze jongen = bruin. Wanneer de jongen veren krijgen is in het nest al te zien wat mannen en poppen zijn. De jonge vogels worden na het uitvliegen nog groter maar veranderen niet meer van kleur zoals bij gouldamadines wel het geval is.

Voeding tijdens de kweek

Mijn bandvinken krijgen altijd als basis tropisch voer, grit en regelmatig vitamine A door het drinkwater. Daarnaast krijgen ze eivoer dat ook vitamine A bevat. Ino vogels kunnen zelf, in tegenstelling tot wildkleur vogels, geen vitamine A aanmaken. Ook krijgen ze wat onkruidzaden, graszaden en trosgierst. Tijdens het broeden krijgen de vogels geen eivoer en insecten. Wanneer er jongen zijn krijgen de vogels een mengsel van in water geweekt tropisch voer, eivoer, diepvries pinkies, diepvries buffalowormpjes en soms wat groenvoer er door heen.

De vogels krijgen weinig pinkies en buffalowormpjes maar de ervaring leert dat de jongen bij het verstrekken van deze insecten beter gevoerd worden door de oudervogels.

Problemen bij de kweek

Bandvinken zijn vreemde vogels. Soms blijven ze eieren leggen zonder te gaan broeden. En soms gooien ze alle jongen uit hun nest waardoor deze meestal dood gaan. Hetzelfde koppel kan daarna met hetzelfde gemak vijf jongen grootbrengen. Over het algemeen worden de jongen goed grootgebracht. Maar wees spaarzaam met eivoer en pinkies: te veel eiwit kan best de oorzaak zijn van problemen tijdens de kweek.

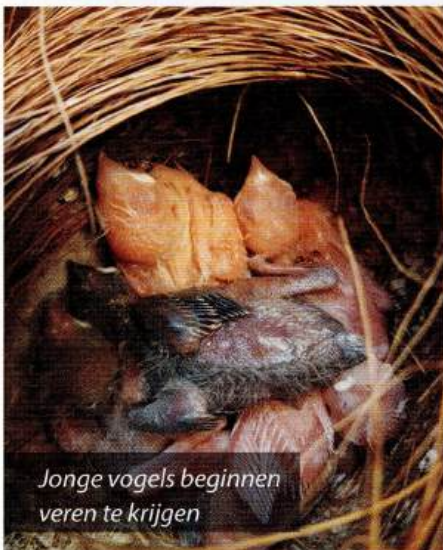
Meestal laat ik de vogels twee rondes broeden. Wanneer ik een heel goed klikkend koppel heb in goede conditie dan volgt soms wel een derde ronde. De jongen vliegen na drie tot vier weken uit. Daarna worden ze nog een aantal weken gevoerd door de ouders. Zodra ze zelfstandig eten kunnen ze apart gezet worden. Het komt nogal eens voor dat de ouders in de tussentijd alweer op eieren zitten te broeden.

Veel jongen

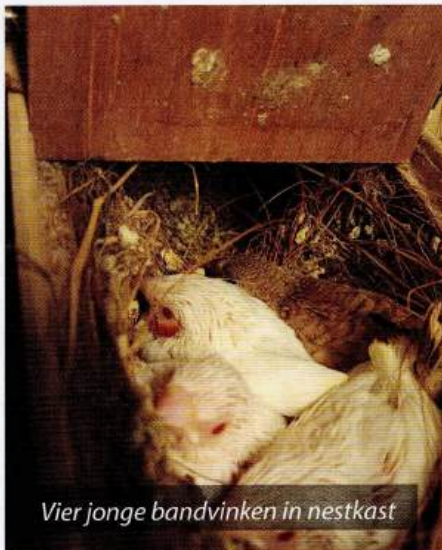
In seizoen 2022-2023 heb ik uiteindelijk 27 jongen gekweekt waarvan dertien ino's. Op onze tentoonstelling begin november was ook een van mijn eigen kweek ino roodband mannen te bewonderen. In het vraagprogramma van de NBvV zijn de bandvinken ingedeeld in groep 13 "Amerikaanse en Afrikaanse vinken". Ino vogels worden ingeschreven als NSL ino (non sex linked).

Wanneer de vogels opgekooid zijn voor een tentoonstelling worden ze regelmatig met een plantenspuit besproeid met water. De vogels worden een paar dagen voor de tentoonstelling gewassen zodat ze mooi wit zijn tijdens de tentoonstelling.

Binnenkort begin ik weer aan mijn kweekseizoen en ook dit jaar zullen er weer bandvinken in mijn kweekkooien te vinden zijn.

Jonge vogels beginnen veren te krijgen

Vier jonge bandvinken in nestkast

Links wildkleur; midden onder en boven ino en rechts bruin

Vogels voeren in de winter

Natuurpunt.be

De winter is de meest aangewezen periode om de vogels in je tuin te voeren. Insecten verdwijnen onder de grond. Bessen zijn geplukt. Regen en sneeuw maken het moeilijk om zaden te vinden. Bovendien zijn de dagen korter en is er dus minder tijd om voedsel te zoeken. Onze tuinvrienden vinden een pak minder voedsel, terwijl ze nu juist extra veel energie nodig hebben om hun lichaamstemperatuur op peil te houden. Van december tot april voorzie je vetrijke producten (vetbollen, pindaslingers, pindakaas, halve kokosnoten ...) en mag je voedertafel goed gevuld zijn.

Vijf tips om vogels te voeren

1. Schud je tafellaken het hele jaar uit in de tuin.
2. Voeder met mate en vooral wanneer het vriest en/of sneeuwt.
3. Voeder niet teveel tegelijk en liefst 's ochtends en tegen het einde van de middag. Na een lange, koude nacht hebben vogels behoefte aan een stevig ontbijt en tegen de avond eten ze hun buikje rond om de nacht door te komen. Strooi niet te veel, dat kan muizen en ratten aantrekken.
4. Geef geen voedsel waarin zout is verwerkt. In de kaas en het brood dat je strooit zit voldoende zout. Geef vogels geen margarine of boter, dat werkt laxerend.
5. Voedsel dat makkelijk bevriest, zoals appels, voeder je best als geheel en niet in kleine stukjes.

Wie eet wat?

Merel, kramsvogel, koperwiek, zanglijster en spreeuw

o Brood, geweldige krenten en rozijnen, kaasresten, fruit, schillen en klokhuizen, alle soorten bessen, gekookte aardappelen.

o Op de grond, sneeuwvrij, een open plek met beschutting dichtbij.

Koolmees, pimpelmees, matkopmees, kuifmees, zwarte mees en staartmees

o Vetbollen, slingers ongebrande, ongezoeten pinda's, halve kokosnoot, vogelzaad en zonnebloempitten.

o Op de voedertafel, voederbuis, opgehangen in bomen of struiken.

Specht, boomklever en boomkruiper

o Ongezoeten pinda's en noten, vetbollen, zonnebloempitten, kaas zonder korst.

o Eventueel vastgemaakt aan een boomstam op een rustige plek.

Huisemus, ringmus, sijs, distelvink, vink, keep en groenling

o Bruinbrood, onkruidzaden, gemengd strooizaad, etensresten, zonnebloempitten.

- o Op de grond, voedertafel, voederbuis.
- Winterkoninkje, heggenmus en roodborstje
- o Universeel voer, bessen, meelwormen, broodkruimels, madden en larven, ongekookte havermout.
- o Op de grond, sneeuwvrij, mag ook beschut onder heggen en struiken.

Voederplank of voederhuisjes?

Veel vogelsoorten zoeken hun voedsel van nature op de grond. Een sneeuwvrije plek is dan ook een geschikte voederplaats, liefst in de buurt van struiken of een haag, zodat vogels bij gevaar snel een veiliger plek kunnen vinden.

Het voordeel van een overdekt voederhuisje is dat het voeder beschermd is tegen regen en sneeuw. Een open voederplank heeft het voordeel dat ze makkelijk toegankelijk is. Deze variant heeft best opstaande randen van enkele centimeters. Openingen op de hoeken zorgen voor de afvoer van regenwater.

Let op dat de plank of het huisje zo staat opgesteld dat er geen kat bij kan. Plaats ze op minimaal 1,50 meter van de grond. In de Natuurpunt Winkel kan je terecht voor voederhuisjes, maar je kan er ook zelf een maken.

Water lokt vogels

Water is even belangrijk als voedsel voor onze vogels. Zeker de winter. Wanneer het gesneeuwd heeft, komen vogels aan vocht door van de sneeuw te pikken. Maar bij vorst help je hen door een bakje water buiten te zetten. Voeg een beetje suiker toe zodat het water niet bevriest. In de zomer verandert een drinkbakje vaak in een vogelbad. De vogels genieten erg hard van het bad dat je voor hen klaarzet. Het beste vogelbad of drinkplaats is een ondiepe schaal die je op een open, overzichtelijke plek in de tuin zet. Vul je vogelbad of drinkplaats regelmatig met vers water. Voeg nooit zout toe. Reinig ze met heel heet water en een borstel. Gebruik geen chemische producten.

Grote prijzen van Nederland op de NBVV-bondstentoonstelling

Voorzitter K.N.V. Ornithophilia
Franc Beekmans

De Koninklijke Nederlandse Vereniging Ornithophilia is 130 jaar geleden opgericht door liefhebbers van volièrevogels, sierduiven, sierpluimvee en sier- en watervogels. Daarvoor werden tentoonstellingen georganiseerd. Pas na verloop van tientallen jaren kregen die tentoonstellingen een wedstrijdelement. Aan de mooiste dieren op de tentoonstelling kon de hoofdjury van keurmeesters 'De Grote prijs van Nederland' toekennen. Voor de duidelijkheid waren er op de tentoonstellingen van K.N.V. Ornithophilia duizenden inzendingen uit geheel Nederland en ook van daarbuiten. De concurrentie om de Grote prijs van Nederland te kunnen winnen was dus groot en deze bijzondere prijs kwam alleen aan dieren toe die ver boven de gemiddelde kwaliteit uitstaken. Op alle tentoonstellingen van K.N.V. Ornithophilia of waarbij de vereniging nauw was of is betrokken, worden bij een voldoende aantal inzendingen Grote prijzen van Nederland toegekend. De prijs bestaat uit een oorkonde en een passend geldbedrag.

Vanwege de ondersteuning die K.N.V. Ornithophilia wil geven aan de Dierenparade – De Noordshow is ook met het bestuur van de NBVV afgestemd om voor de NBVV-bondstentoonstelling Grote prijzen van Nederland toe te kennen. Dit zijn geworden de Grote prijs van Nederland voor de beste collectie van

Koninklijke Nederlandse Vereniging
Ornithophilia
Opgericht 27 september 1894

een senior-lid en voor de beste collectie van een jeugdlid. Op deze manier hoopt K.N.V. Ornithophilia nog meer leden van de NBVV te stimuleren tot deelname aan de bondstentoonstelling. Gelet op de aantallen vogels op deze bondsshow en de gemiddelde hoge kwaliteit daarvan mag iedere echte vogelliefhebber dit grote evenement niet missen. Tot ziens in Hardenberg..

+ IN MEMORIAM

foto: Piet Onderoelinden 1

De keurmeestersvereniging heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van

HANS STEVENS

Echtgenoot van Lia Stevens – Bos

Wij hebben Hans gekend als een warme en zeer betrokken keurmeester postuurkanaries.

Hij heeft zich altijd ten volle ingezet als lid van de technische commissie. Altijd was hij bereid om zijn vogels ter beschikking te stellen als voorbeeld voor collega's en aspirant keurmeesters.

Wij zijn hem daarvoor veel dank verschuldigd.

Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte.
Keurmeestersvereniging NBVV

www.tauros-diagnostik-shop.de

vanaf 9,50 €

Commissie dierenwelzijn ethiek en wetgeving, een nadere kennismaking

Redactie

Deze commissie van onze Bond werkt met name op de achtergrond en spreekt namens de NBvV met overheid en andere instanties die met onze hobby te maken hebben. In dit artikel treedt de commissie zelf op de voorgrond.....

Wat houdt 't werk van de commissie in?

De naam van de commissie geeft aan waar zij voor staat: dierenwelzijn, ethiek en wetgeving. Momenteel hebben de meeste werkzaamheden echter te maken met wetgeving. Er komt momenteel veel nieuwe wetgeving op ons af, onder andere 'oude' wetgeving waar ons land in het verleden weinig mee gedaan heeft. De commissie bekijkt wat een en ander voor consequenties heeft of kan hebben voor onze vogelliefhebberij.

Er vindt momenteel op hobbygebied veel overleg plaats binnen Kleindierned (KLN) om richting overheid met eenduidige standpunten op te treden. Kleindierned Liefhebbers Nederland (KLN) is de landelijke bond voor liefhebbers van kleine dieren. Naast de NBvV zijn bijvoorbeeld ook de Parkietensociëteit en de BEC hierbij aangesloten.

Van alles komt op de proppen de laatste tijd. Het lijkt wel of alles tegelijk komt: UBN ja of nee; bedrijfsmatig ja of nee; aan tentoonstellingen deelnemen in het buitenland ja of nee, grondvogels en duiven en tentoonstellingen ja of nee, certificaat vogelhouders.....

Wat speelt op de achtergrond een rol?

Brussel drukt steeds meer een stempel op de wetgeving waar we in Nederland mee te maken hebben. Ja, ook wij als vogelliefhebbers worden geconfronteerd met die bemoeienis uit Brussel. In Europese wetgeving komt het woord 'hobby'

niet voor; alles draait om de economie en de intensieve veehouderij.

Een aantal EG-verordeningen zijn al een aantal jaren geleden ingegaan, maar worden nu 'opeens' als actueel en dus ook belangrijk voor ons. Als Brussel iets eist en Nederland 'niets doet', word je op de vingers getikt. En dat is de laatste jaren al diverse keren gebeurd met onze overheid. Dus men is als het ware bezig met een inhaalslag.... Aan de andere kant heeft ons nieuwe Ministerie van Landbouw haar handen vol aan belangrijkere economische en milieuzaken zoals de stikstofwetgeving.

Economisch belang van pluimvee?

In de dierenwetgeving is, wanneer vogels aan de orde zijn, alles gericht op belangen van de economie en de commerciële pluimveehouderij. Denk hierbij aan de vogelgriep die ons al verschillende jaren in de greep heeft. Wanneer er gepraat wordt over hobbyvogels zullen veel ambtenaren denken dat ze te maken hebben met enkel een kanarie in een kooi.... We kunnen wat vinden van dierenwelzijn maar hebben er wel degelijk mee te maken hoe anderen naar onze hobby kijken. Daar ligt een grote verantwoordelijkheid voor ons als vogelliefhebbers!

Wetgeving en de controles daarop

In ons land hebben we te maken met een aantal organisaties die helaas niet altijd op één lijn zitten. Ook al lijkt de wetgeving duidelijk.

- RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Voert verschillende taken uit onder verantwoordelijkheid van LNV
- LNV. Ministerie van landbouw, natuur en voedselkwaliteit. Het ministerie stipfelt het beleid uit
- LID (Landelijke Inspectiedienst Dierenwelzijn). Dit is een onafhankelijke stichting. Vallen eigenlijk onder RVO en voeren opdrachten uit in opdracht van overheid. LID heeft geen handhavende bevoegdheid in tegenstelling tot de NVWA. Wanneer de LID een of andere misstand of anderszins constateert, informeert zij de RVO.
- NVWA (Nederlands Voedsel en Waren Autoriteit): voert het beleid van de regering uit en houdt toezicht namens het ministerie.

Helaas werken bovengenoemde instanties niet altijd goed samen. Zowel LID als NVWA bezoeken vogelshows en beurzen, maar zitten qua inzichten lang niet altijd op één lijn. En dat geeft natuurlijk onduidelijkheid, verwarring en frustratie onder organisatoren van shows en beurzen en ook bij de liefhebbers die met soms verwarrende en soms onjuiste uit-

spraken van overheidsinstanties geconfronteerd worden.

Wel of niet bedrijfsmatig?

Volgens sommigen binnen overheidsinstanties is enkel de 'kanarie bij oma' een gezelschapsdier. Maar wat ons betreft zijn ook de twintig koppels kleurkanaries in de schuur van opa gezelschapsdieren. Ook de gewone liefhebber doet z'n uiterste best z'n vogels goed te verzorgen, er mee te kweken en, bij een gedeelte van de liefhebbers, te proberen hoge ogen te gooien op een tentoonstelling. Laatstgenoemde liefhebbers besteden enorm veel energie en tijd aan hun vogel. En dan verkoopt hij ook wel eens een paar vogeltjes. De interpretatie van wetgeving is echter moeilijk, zeker wanneer je als overheidsinstantie niet echt in de gaten hebt wat de vogelliefhebberij behelst.

Maar wanneer je iedere week adverteert op internet of wanneer je vijfhonderd ringen bestelt bij de Bond..... dan lijkt dat toch wel een commercieel tintje te hebben....

Maar, wanneer een particulier een nest van vijf jonge honden verkoopt voor pakweg 1000 euro per stuk, dan wordt dat niet gezien als commercieel.

Die discussie loopt nog steeds met het Ministerie, RVO en de NVWA en het vergt veel inspanning iedereen op één lijn te krijgen. Moeilijk, moeilijk, moeilijk.

En dan komt onze Bond op de proppen....

Als NBvV hebben we de overheid al heel wat te bieden op het gebied van Dierenwelzijn en Wet en Regelgeving Op de website van onze Bond.

Hier enkele van de vele onderwerpen:

1. Wet en regelgeving
2. Monografie De houder van gezelschapsdieren 2021
3. Reglement welzijn 2012
4. Monografie CITES 2020
5. Monografie vogelrichtlijnen 2019
6. Monografie wet natuurbescherming 2019
7. Codex NBvV 04-2014
8. Uitvoeringsbesluit welzijn 2012

9. Regels voor vogelmarkt of beurs
10. Monografie Huisvestingsadviezen 2021.pdf

11. Monografie Vogelgriep Preventie 2021-2022.pdf

12. Monografie Wilde dieren in een stads volière 2022.pdf

Een mooi voorbeeld waar de Commissie op dit moment mee bezig is speelt rond de opleiding van onze surveillanten!

Surveillantenopleiding 'plus'

De surveillantenopleiding van onze Bond geeft aan de overheid duidelijk aan dat welzijn en gezondheid van de vogels hoog in het vaandel staan en dat de Bond hier proactief bezig geweest is zonder verplichting van 'bovenaf'. We zijn hier in Nederland duidelijk verder mee dan in het buitenland. De overheid vraagt naar het 'Certificaat houder van vogels'. Dit certificaat kun je behalen bij een erkende overheidsinstelling en wordt afgesloten met een staatsexamen. De commissie is aan het bekijken of we met een aanvulling op de surveillantenopleiding (enkel voor geïnteresseerde liefhebbers die de surveillantenopleiding gevolgd hebben) kandidaten voor het staatsexamen 'certificaat' kunnen klaarstomen.

Surveillantenopleiding verschilt onzes inziens niet onoverkomelijk veel met het 'Certificaat houder van vogels'. Kun je de surveillanten upgraden tot dat niveau? Er is overleg met partijen gaande. Certificaat is een staatsexamen. Kun je kandidaten zelf bijscholen zodat ze dat certificaat kunnen halen buiten een dure opleiding om? Deze opleiding zou in eigen beheer moeten kunnen. Maar we moeten eerst groen licht krijgen dat de mensen na zo'n aanvullende opleiding naar het examen 'certificaat-houder van vogels' mogen.

Op dit moment lijkt het dat het voldoende is dat er tijdens een show of beurs een certificaat aanwezig is van een gediplomeerd certificaathouder. Deze hoeft zelf niet per se continu aanwezig te zijn, maar in geval van problemen wél oproepbaar.

Waar wil de commissie naar toe?

1. De commissie probeert een overleg-

structuur te krijgen met de overheid waarbij zij de belangen van de liefhebber goed onderbouwd onder de aandacht kan brengen en serieus genomen wordt als partner. Alleen met argumenten en niet met emoties kun je bij de overheid iets bereiken.

2. In Brussel wordt veel beleid 'gemaakt'. Momenteel heeft de commissie een ingangetje in Brussel en probeert daar de belangen van onze liefhebberij onder de aandacht te brengen.

3. Bij rechtszaken houdt de rechter zich vaak aan aanbevelingen van de LICG (Landelijk Informatie Centrum Barneveld). Er vindt momenteel overleg plaats tussen de LICG en de werkgroep. Dit overleg wordt door beide partijen als zeer prettig en zinvol ondervonden. Hoe beter wij als NBvV de LICG kunnen informeren over onze vogelhobby, des te beter zij hun voorlichting kunnen geven aan derden.

4. Er komt op korte termijn een overleg op gang met de RvD (Raad van Dierenaangelegenheden). De RvD is hét adviesorgaan van het Ministerie van LNV.

Sociale media

Je kunt ze niet negeren, of we dat als organisatie leuk vinden of niet.

Maar liefhebbers moeten zich realiseren dat je mensen, vrijwilligers, bestuurders, erg kunt beschadigen. Sentimenten op sociale media zijn 'contraproductief' en dragen niets of weinig toe aan enig onderwerp.

Als je niet van alle in en outs op de hoogte bent, ga dan niet via sociale media stemming kweken. Er komen soms de meest idiote verhalen op de sociale media en niet iedereen kan uitmaken of alle kreten enige kern van waarheid bevatten. Wees zuinig op de bestuurders die toch maar hun nek uitsteken.

Hoe kunnen wij als liefhebber het werk van de commissie ondersteunen?

- Als er iets voorvalt met betrekking tot regelgeving, incidenten tijdens een show of beurs: stuur een mailtje naar de NBvV, ten name van de Commissie DEW: info@nbvv.nl .

- Schiet niet meteen 'met scherp' op de sociale media wanneer iets je niet bevalt of wanneer je denkt onrechtmatig bejegend te zijn. Laat één en ander 24 uur bezinken en stuur vervolgens je ervaring naar de commissie (Jaap Baaij of Klaas Snijder)

- Heb je kritiek? Geen probleem. Maar breng een en ander 'opbouwend' onder de aandacht. Argumenten hebben meer effect al sentimenten!

- Maar verwacht niet meteen reactie binnen enkele uren. Onze commissieleden doen immers alles in hun vrije tijd en .....sommige zaken uitzoeken kost tijd.

- Bij serieuze problemen met NVWA, LID of RVO: laat het de commissie weten en geef hun de tijd om er mee aan de slag te gaan.

- Wees als vogelliefhebber niet alleen zorgzaam voor uw vogels, maar..... ook voor uw bestuursleden en al die andere vrijwilligers van de NBvV. Behandel hen met hetzelfde respect als dat waarmee u zelf behandeld zou willen worden.

- Commissieleden, bestuursleden doen hun 'werk' in hún vrije tijd voor úw vrije tijd!

- ik ben niet gediend van grensoverschrijdend gedrag -

Het houden en kweken van Afrikaanse pygmeegansjes

A.Bouten

Het Afrikaanse pigmeegansje (*Nettapus auritus*), een klein elegant gansje, afkomstig uit Afrika.

Ofschoon ze doorgaans alleen in dierentuinen en vogelparken te zien zijn, heeft Toon Bouten uit het Limburgse Grubbenvorst inmiddels al tientallen jaren deze leuke vogels in zijn collectie.

Toon Bouten:

We houden sinds 1998 Afrikaanse pigmeegansjes. Deze zitten per koppel of trio of méér bij elkaar in een grote volière met meerdere vijvers. In kleinere volières worden ze handtam, behalve in het broedseizoen. We hebben alleen eigen-kweek gansjes die nog kunnen vliegen omdat het verschil met fokken en grootbrengen van wildvang vogels te groot is!

De volière

De volières zijn van verschillende grootte, onder ander 6 x 15 meter, 15 x 15 meter en 30 x 15 meter. Alle volières zijn voorzien van nylon netten van 2 bij 2 cm. Daar overheen, met een tussenruimte van ongeveer 15 cm is nog een net van 10 bij 10 cm gespannen. Dit om de vele roofvogels van de volière weg te houden. De volières zijn behalve door de pigmeegansjes ook nog bevolkt met onder andere hopen, bijeneters en andere zangvogels. Voordat het dubbele net aanwezig was werd er elke week wel een vogel gedood door een roofvogel.

Vijvers

De vijvers zijn gemaakt van 1 mm dikke folie en hebben verschillende groottes: van 2x3 tot 6x9 meter. De helft van de vijver (in sommige volières zijn wel vier vijvers) zijn begroeid met waterplanten als krabbescheer, wateraardbei, waterpest, waterlelie, driebladen snoekkruid. Dit is niet per se nodig. Daar de meeste volières met weinig eendjes bezet zijn, onder andere witrugeenden, roodooreenden, harlekijneenden en pigmeegansjes, blijven de meeste waterplanten in leven en breiden ze zich enorm uit zodat er, wanneer de eendjes gebroed hebben en de winter voorbij is, nog een mooie beplante vijver over is.

Beplanting

De beplanting van de volières bestaat voornamelijk uit bamboe, rododendron en azalea's, aangevuld met een stuk gras, enkele coniferen, heide, klimplanten, rozen en verschillende soorten grassen.

Voeding

De voeding van de Afrikaanse pigmeegansjes bestaat voor 90%

uit tortelduivenvoer en wat meelwormen. Af en toe wat sla of eendenkroos. Korrelvoer wordt nooit aangenomen. Twee keer per jaar worden de vogels voor de zekerheid ontwormd met flubenol

Broeden

Pigmeegansjes kunnen al op een leeftijd van één jaar geslachtsrijp zijn. Begin april zoeken ze nestkasten op van 20x20 cm en ongeveer 40 cm hoog met een opening van 8 cm doorsnede. Er worden tussen negen en twaalf eieren gelegd. De eieren lijken veel op die van roodschouderendeenden. Na ongeveer 25 dagen broeden komen de eieren uit. Meestal maken de vogels na circa drie weken nog een tweede nest. Sommige worden in opfokboxen grootgebracht. Zit een paartje alléén op de vijver, dan laat Bouten de jongen bij de ouders. Na ongeveer drie weken worden ze geringd met ringmaat 6. Niet alle jongen worden groot, maar om het percentage zo groot mogelijk te krijgen is het een uitdaging om het elk jaar weer beter te doen, hetgeen redelijk lukt.

In de winter

Alle eenden blijven in de winter buiten, ook als vriest het 15 graden. En niet, zoals in veel boeken staat, bij + 10 graden! Om het water een beetje boven de 4 graden te houden wordt er constant nieuw water in de vijvers gepompt. Door op het water een plank of balk te plaatsen kunnen de gansjes zich poetsen en uitrusten zonder aan de kant te hoeven komen (want ze verlaten het water zelden). Tegen langdurige regen of sneeuw is er een tunnel geplaatst van 3.5 meter breed, 1 meter hoog en 1.5 meter lang. Deze is voor de helft over het water geplaatst. De achterkant is dicht met een deurtje om te voeren. Voor extreme kou hangt er een elstein lamp van 60 Watt. Hier maken de gansjes echter weinig gebruik van.

Op zoek naar vogels in Nationaal park Kruger, Afrika – deel 5

In juli 2023 heb ik samen met twee vogelvrienden een tiendaagse reis gemaakt door het Nationaal Park Kruger in Zuid-Afrika met als doel zoveel mogelijk vogels (en andere dieren) in hun natuurlijke leefomgeving te zien.

© Adri van Kooten

Dag 7 – Van Mopani naar Bateleur

Vandaag zijn we al vroeg vertrokken naar Bateleur bosveldkamp. Bateleur ligt op ongeveer 70 km. afstand van Mopani. Het huisje in Bateleur is erg modern en heeft drie slaapkamers zodat we alle drie apart kunnen slapen. Onderweg naar Bateleur was er weer erg veel te zien. Opnieuw veel grote Afrikaanse dieren en toch ook weer veel nieuwe vogelsoorten. Erg mooi was de waarneming van Afrikaanse Jacana's op de kop van een nijlpaard. Verder zagen we de poederdonsklauwier zittend op een tak te wachten op een voorbijkomende prooi. Een andere bijzonder mooie klauwiersoort konden we fotograferen in het kamp in Bateleur, namelijk de spookklauwier. Deze vogel is prachtig van kleur. De kop en nek zijn grijs en er loopt een witte streep van het oog naar de snavel. De keel, borst en buik zijn geel, de mantel, vleugel en staart zijn olijfkleurig groen. Op de borst neigt het geel naar oranje. Verder heeft de vogel een forse, zwarte tot donkerbruine snavel. Er is geen verschil tussen de seksen. Het geluid dat de vogels maken is een laag klinkende fluittoon die zacht begint, luider wordt en plotseling weer ophoudt. Het geluid op zich is lastig te lokaliseren waardoor de vogel ook moeilijk waarneembaar is. Wij zagen de vogel bij toeval onder een afdak van een naast ons gelegen huisje. Verder zagen we deze dag gebruikelijke soorten als grijze tok, treurdrongo, vorkstaartscharrelaar en blauwfazantjes.

Dag 8 – Puna Maria

Vandaag zijn we opnieuw vroeg op. We rijden vandaag naar Punda Maria. Een van de oudste kampen in het Krugerpark.

Afrikaanse havik

Onderweg zagen we in een vijgenboom ineens een groot aantal vruchtduiven, in dit geval de prachtige Afrikaanse papegaaiduif. Gelukkig konden we van deze duiven een aantal mooie foto's maken. Over mooi gesproken. De mooiste view die ik tijdens onze rondreis heb gezien was die bij Red Rocks. Een prachtig uitzicht op een rode rotsachtige vallei met een vrijwel drooggevalle rivier. Vanaf ons hoger gelegen standpunt konden in de vallei kijken en zagen we een groot aantal giraffes staan. Een werkelijk prachtig gezicht. Vanaf dit punt konden we ook veel vogels waarnemen, zoals de Afrikaanse havik, een middelgrote tot grote roofvogel, die voornamelijk grijs en roodbruin van kleur is. Volwassen vogels hebben grijze bovendelen die bij de mannelijke exemplaren donkerder zijn dan bij vrouwelijke. Juveniele vogels zijn

bruin van boven met witachtige veervelden en bruine flanken. Ook zagen we ver weg een groep drinkende grijze toerako's. Plotseling hoorden we het geluid van papegaaien. Er bleken twee bruinkoppapegaaien te zijn geland in de bomen rond de droge rivier. Te ver weg om te fotograferen totdat één ervan opvloog en in een nabijgelegen boom vlak bij ons ging zitten. Van deze vogel konden we nog een paar mooie foto's maken.

Toen we weg wilden bleek de auto niet meer te willen starten. Aangezien we er moederziel alleen waren zat er niets anders op dan de auto te duwen. Dat lukte de eerste keer niet omdat Antonie, onze chauffeur, de auto in de derde versnelling had gezet. Nadat we weer een beetje op adem waren werd nog een poging gewaagd maar nu in de tweede versnelling.

Gelukkig startte de auto nu wel. Hierna werd de reis voortgezet naar Punda Maria.

Veel vogels te zien

Onderweg was er weer een verscheidenheid aan vogelsoorten te zien. Zo zagen we de hamerkop, hop, roodsnavel-buffelwever, Afrikaanse maraboe, zwartsnavelduif en grijskopmus. De hamerkop dankt zijn Nederlandse (en Afrikaanse) naam aan de vorm van zijn hoofd; dankzij de lange snavel en de naar achter gerichte kam doet deze aan een hamer denken. Hamerkoppen worden meestal in paren of kleine groepen aangetroffen. Een groot deel van de dag zijn ze op zoek naar voedsel. Het gedrag van de hamerkop kent typische aspecten, die bij weinig andere vogels worden aangetroffen. Zo is waargenomen dat een groep hamerkoppen elkaar in cirkels achterna zitten en daarbij hun kam overeind zetten en luid roepend met hun vleugels fladderen. Een ander typisch gedrag is het elkaar beklimmen, maar niet om te paren. Vaak zijn de vogels die dit doen lang niet altijd partners van elkaar.

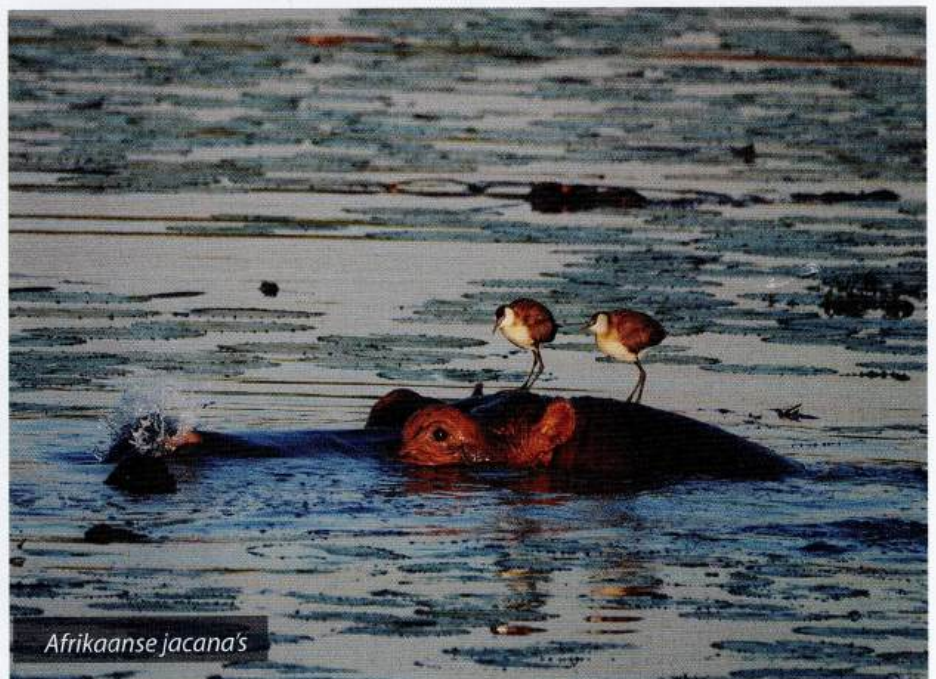
De hop is voor elke vogelliefhebber gemakkelijk te herkennen aan het roodbruine verenkleed met een lange zwart gepunte kuif. Als de vogel opgewonden is zet hij zijn kuif op. De staart en de vleugels zijn zwart en getekend met brede witte strepen. De snavel is lang en dun. Een opvallende eigenschap is de uitgesproken stank die het dier verspreidt omdat enerzijds het nest nooit wordt schoongemaakt (voedselafval en mest blijven achter) en anderzijds omdat het vrouwtje een klier heeft aan de basis van haar staart, die tijdens de broedtijd een zware stank verspreidt. Een Nederlandse bijnaam voor de hop is dan ook drekhaan. Nestelen doen ze in een boomholte, waarin het vrouwtje ongeveer vijf eieren legt. Het vrouwtje en de jongen verdedigen zich tegen vijanden door deze te besproeien met de stinkende vloeistof die dus uit een klier aan de basis van hun staart komt. Het voedsel van de hop bestaat voornamelijk uit insecten.

De roodsnavelbuffelwever is een vrij grote vogel en meet ongeveer 23 cm. De mannen van deze soort zijn overwegend zwart en hebben opvallende rode poten en een rode snavel. De poppen zijn bruin. De roodsnavel buffelwever komt van oorsprong voor op savannes welke begroeid zijn met acacia's. Toch weet deze soort zich ook goed aan te passen aan veranderende omstandigheden zoals aan de landbouwgebieden die bij de uitbreidende dorpen worden aangelegd.

Maraboes en mussen

De Afrikaanse maraboe zagen we hoog in een boom zitten. Het zijn grote vogels die een lengte hebben van 120 tot 150 cm en het gewicht 5 tot 9 kg. Ze hebben een vleugelspanwijdte van ongeveer 2,60 meter. Maraboes eten allerlei soorten dieren, dood of levend. Zo eten ze bijvoorbeeld vissen, sprinkhanen, kikkers en muizen, maar ook krokodilleneieren en vogelkuijken. De zwartsnavelduif is overwegend grijs, aan de onderzijde lichtgrijs en van boven donkerder grijs met een grijsblauwe kruin. De glansvlekken op de vleugel zijn donkerblauw en iets kleiner dan bij de smaragdvlekduif, die erg veel op hem lijkt. De snavel is zwart en er loopt een zwarte streep naar het oog. Het leefgebied van de zwartsnavelduif ligt in droge gebieden zoals savanne, maar daarbin-

nen heeft de duif een voorkeur voor dicht begroeid terrein rond waterbronnen. De grijskopmus komt naast agrarisch gebied ook voor in halfopen savannelandschap, zoals in het Krugerpark het geval is. Geslachtsonderscheid bij deze vogels is zeer moeilijk waar te nemen. Toch is er een minimaal verschil. Je moet dan letten op de witte vlekken, net boven de vleugelbocht. Op de foto is een popje te zien met een minimale witte vlek. Bij de mannetjes is deze witte vlek groter. We waren rond 17.00 uur in Punda Maria. Wat direct opviel was het grote aantal caravans. Dit kamp staat daar vooral ook bekend om. Van alle kampen was het hier ook het drukst. We hebben nog een tijdlang in de 'hide' van het kamp gezeten die uitzicht bood op een waterplas. Hier zagen we buffels, olifanten en bavianen drinken. Het huisje waar we deze nacht slapen is vrij sober. Hieraan merk je dat je bivakkeert in één van de oudste kampen in het Krugerpark.

Afrikaanse jacana's

Afrikaanse maraboe

Afrikaanse papegaaiduif

Grijskopmus pop

Grijze toerako

Hamerkop

Hop

Poederonsklauwier

Roodsnavelbuffelwever

Grijskopklauwier

Staalvlekduif

Het geslacht Psittacula

Deel 1 – De Indische halsbandparkiet

© A. v. Kooten

Een prachtige familie parkieten die het waard is om nader onder de loep genomen te worden.

Inleiding

In het vorige nummer van 'Onze Vogels' heeft u de inleidende tekst kunnen lezen over het geslacht Psittacula. In dit geslacht vinden we de verschillende soorten edelparkieten. In de komende nummers van 'Onze Vogels' zullen een groot aantal van deze soorten de revue passeren. Voor deze maand is dat de meest populaire vogel uit deze groep, namelijk de Indische halsbandparkiet.

Wat betreft de huisvesting en de voeding in avicultuur van de Indische halsbandparkiet verwijs ik naar het inleidend artikel van oktober.

Systematiek

Tegenwoordig worden de Afrikaanse en Indische Halsbandparkiet als twee zelfstandige soorten gezien. Dit naar aanleiding van de nieuwste systematische onderzoeken die genetisch een vrij groot verschil tussen deze vogels aantonen (Groombridge et.al. 2004). In deze artikelenreeks worden beide soorten daarom ook als aparte soorten behandeld.

Indische halsbandparkiet - *Psittacula manillensis*

De Indische halsbandparkiet kent twee ondersoorten, te weten:

- *Psittacula manillensis manillensis* - Indische halsbandparkiet
- *Psittacula manillensis borealis* - Neumann's halsbandparkiet

Indische halsbandparkiet - *Psittacula manillensis manillensis*

Formaat: 42 cm.

Ringmaat: 7 mm.

Geslachtsonderscheid: volwassen mannen en poppen zijn uiterlijk goed van elkaar te onderscheiden. De poppen hebben geen zwart roze halsband en geen oogstreep. Vaak zijn ze ook wat minder intensief van kleur. Jonge vogels lijken op de pop maar hebben een bleekroze snavel en een grauwwitte iris. Jonge vogels beginnen op een leeftijd van ongeveer 18 maanden hun jeugdkleed te verliezen en zijn na ongeveer 32 maanden volledig op kleur.

Voor een beschrijving van de uiterlijke kenmerken zie de (wildkleur)foto's.

Neumann's halsbandparkiet - *Psittacula manillensis borealis*

Formaat: 43 cm.

Ringmaat: 7 mm.

Indische halsbandparkieten op een voederplank. Mannen en poppen zijn goed te onderscheiden door de zwart roze halsband van de man. Deze ontbreekt bij de pop.

Man en pop: als de nominaatvorm, maar met een grotere, geheel rode snavel. Verder heeft deze ondersoort een grijsgroen waas over het lichaam.

Herkomst, leefwijze en status in het wild

P. m. manillensis, komt voor in Zuid-India en Sri Lanka. *P. m. borealis* heeft zijn verspreidingsgebied in Pakistan, Noord-India en in Nepal tot aan Birma. Indische halsbandparkieten passen zich makkelijk aan de verschillende biotopen aan en bewonen vrijwel elk type landschap, van open savannes tot savannes met struikgewas, van aangelegde tot oorspronkelijke bossen en van landbouw- en fruitteeltgebieden tot stedelijke gebieden. Meestal trekken ze overdag rond in kleine groepen. 's Avonds als ze hun 'slaapbomen' opzoeken vormen zich grote zwermen. Het voedsel dat ze tot zich nemen omvat hoofdzakelijk zaden, bessen, vruchten, bloesems en nectar. Regelmatig vallen ze landbouwgebieden binnen waar ze zich dan tegoed doen aan allerlei gewassen zoals rijst, mais, gierst en fruit. Als nestgelegenheid maken ze onder andere gebruik van holten in afgestorven (palm)bomen en broedholten van baardvogels en spechten. Zij broeden ook onder de daken van huizen en in scheuren van muren. De status in het wild is officieel niet bekend, maar de populatie groeit en breidt zich nog steeds in verschillende continenten uit. Dus de soort is zeker veilig. (Bird Life International 2011).

De kweek

Halsbandparkieten beginnen meestal al vroeg met het broedproces. Vaak zijn in januari al paringen waar te nemen tussen

de vogels. Toch is het af te raden om dan al broedblokken te verstrekken. Beter is het om dit proces wat te rekken en de blokken niet eerder te geven dan in maart (afhankelijk van het weer!!). Nestblokken met een afmeting van 25x25x60 cm. voldoen over het algemeen goed. Het invlieggat dient een diameter te hebben van ca. 7 cm. Om de vogels te helpen bij het in- en uitgaan van het blok is het aan te raden de binnenzijde van het blok onder het invlieggat te voorzien van een strookje gaas en of krammen. Als nestmateriaal kan een mengsel van (vochtige) onbemeste potgrond en houtkrullen worden gegeven (zo'n 4 - 5 cm dik).

De pop legt meestal drie tot vijf eieren die om de dag worden gelegd. Na een broedduur van ongeveer 24 dagen worden de (kale) jongen geboren. Op een leeftijd van ongeveer acht tot tien dagen moeten de jongen worden geringd met een 6,5 millimeter geharde voering. Op een leeftijd van zeven weken vliegen ze uit waarna ze nog twee tot drie weken door de ouders worden (bij)gevoerd). Vaak gaan de oudervogels over tot een tweede legsel.

Verwilderde halsbandparkieten in Nederland en Europa

Wat in dit artikel niet onopgemerkt mag blijven is dat er in Nederland en Europa inmiddels grote populaties verwilderde halsbandparkieten bestaan. Hoe is dat zo gekomen? Welnu, de eerste halsbandparkieten zijn in de jaren '60 van de vorige eeuw door de mens los gelaten of ontsnapt uit kooien. Anders dan verwacht bleek de soort zich in Nederland vrij goed te kunnen handhaven. De halsbandparkieten die overleefden verwilderden en vormden uiteindelijk populaties die langzaam toenamen. In 1968 werd het eerste broedgeval van (verwilderde) halsbandparkieten gemeld uit Den Haag, in 1973 gevolgd door Amsterdam. In de jaren die volgden breidde de populatie zich langzaam uit. Drie koude tot strenge winters in 1985-1987 zorgden voor enige stagnatie maar daarna zette de opmars

De jongen worden kaal geboren

door. In Amsterdam en Den Haag bevinden zich inmiddels ware bolwerken van zo'n 4000 vogels en de soort breidt zich nog altijd uit. Na kolonies in Amsterdam en Den Haag, kwamen steden als Dordrecht, Rotterdam, Delft, Leiden, Utrecht, Haarlem, Zaanstad en Purmerend aan de beurt. De vogels komen ook voor in tussenliggende dorpen en het Groene Hart van onder andere Gouda en Alphen aan den Rijn. Verder zijn nog verspreide broedgevallen bekend uit Zeeland, Noord-Brabant en de kop van Noord-Holland. Tegenwoordig gaat het in totaal om tenminste 3200 broedparen en 10.000 individuen. Buiten de Randsteden blijken blijvende vestigingen echter ongewoon. Een verschijnsel dat ook uit het buitenland bekend is. Zo huisvesten Brussel en Bonn grote aantallen, maar zijn halsbandparkieten in het tussenliggende gebied zeldzaam. De reden waarom ze aan stedelijk gebied gebonden zijn heeft te maken met hun afhankelijkheid van bijvoeding. Vooral in steden profiteren halsbandparkieten van het aanbieden van voer door mensen.

Aqua bleekstaart

Bleekstaart groen

Opaline turquoise blauw

Ook in andere Europese landen hebben halsbandparkieten op enkele plaatsen een min of meer permanente populatie weten te vormen. Enkele daarvan zijn inmiddels weer uitgestorven, op andere plaatsen ontstaan weer nieuwe. Vooral in Zuid-oost-Engeland, België en Duitsland, maar ook in Italië, Spanje en Portugal.

Halsbandparkieten overleven door zachte winters

Door de wereldwijde temperatuurstijging wordt ook het klimaat in Nederland steeds gunstiger voor de halsbandparkiet. Het is immers al heel wat jaren geleden dat we in Nederland een echte winter hebben gehad. Verwacht mag worden dat tijdens een langdurige koude periode er veel halsbandparkieten dood zullen gaan, maar door het ontbreken daarvan kunnen ze zich tot op heden steeds makkelijker handhaven. Normaal gesproken kunnen halsbandparkieten in de winter geen voedsel vinden, maar door het voer dat mensen buiten neerleggen en ophangen lukt dat wel. In dat kader valt te denken aan voederplanken, voersilo's, pindaslingers en vetbollen.

Door dit alles neemt de populatie halsbandparkieten elk jaar toe en zien we deze vogels al krijgsend steeds vaker in de lucht vliegen. Door deskundigen wordt geschat dat de huidige populatie in Nederland kan verdubbelen of verdrievoudigen. Dat zou dan neerkomen op veertigduizend vogels!!

Concurrentie met inheemse soorten

Hoewel je mogelijk anders zou verwachten blijkt er met betrekking tot nestgelegenheid niet echt sprake van concurrentie met andere inheemse soorten. Mogelijk profiteert de halsbandparkiet daarbij ook van de toename van het aantal grote bonte spechten in laag-Nederland, die ervoor zorgen dat er steeds meer nestholten bij komen. In de Randstad zal de halsbandparkiet mogelijk in concurrentie zijn met de boomklover. Landelijk gezien is er op het niveau van de populatie

boomklevers echter geen sprake van concurrentie. In het laatste kwart van de twintigste eeuw is het aantal boomklevers namelijk verdubbeld.

Overlast

Naast de geluidsoverlast die halsbandparkieten veroorzaken door hun schel en krijgsend geluid, zijn het de laatste jaren vooral de fruittelers die overlast ondervinden van de vogels.

Ze vreten namelijk delen van boomgaarden aan. In tegenstelling tot schade die door inheemse diersoorten wordt aangericht, kunnen fruittelers geen aanspraak maken op een vergoeding die door halsbandparkieten is aangericht. Het gaat hier namelijk om een exoot en daarvoor gelden geen schadevergoedingsregelingen. Regelmatig komt het voor dat de vogels 5 tot 10% van het fruit in een boomgaard, met name appels en peren, aanvreten. In een dergelijk geval spreken we dan al gauw over een schade die ligt tussen de 15.000 en 20.000 euro!

Mutaties

Bij de Indische halsbandparkiet komt een zeer groot aantal mutaties voor. Voorbeelden hiervan zijn blauw, turquoise, aqua, donkerfactor, violetfactor, grijs, fallow, dominant bont, recessief bont, cinnamon, opaline, ino en pallid. Al deze mutaties hebben ertoe geleid dat er inmiddels al meer dan honderd kleurslagen bij deze soort voorkomen. Deze grote variatie aan kleurslagen is mogelijk door de vele combinaties van mutaties die in één en dezelfde vogel zijn te kweken. Al deze mutaties hebben er wel toe geleid dat er bijna geen zuiver verervende vogels meer zijn. In een nest met vijf jongen kunnen gemakkelijk vijf verschillende kleuren liggen. Ik pleit er daarom voor om zoveel mogelijk te trachten paren samen te stellen die zuiver verervend zijn.

Opaline groen

Dominant bont violetgroen

Opaline turquoise blauw man

ANiVENT

Kalender

Mega-Catalogus

Inschrijven

De catalogus -inclusief alle keurlijsten- van het afgelopen NK nog een keer nakijken?

De vogels van uw soort vergelijken met de resultaten van vorige NK's?

Kijk op Anivent.eu in de Mega-Catalogus en vind!

Kool	Diergroep	Punten	Klassering	Ras	Kleur	Geslacht	Merk	Geslacht	Keurmeester	Inzender (klik voor detail)
3358	australische prachtvinken	90.000	-	-	Gordelgrasvink wildkleur	-	10001001	-	Tajes R	4HON +
3359	australische prachtvinken	88.000	-	-	Gordelgrasvink wildkleur	-	10001001	-	Tajes R	E343 +
3360	australische prachtvinken	87.000	-	-	Gordelgrasvink wildkleur	-	10001001	-	Tajes R	E343 +
3361	australische prachtvinken	92.000	-	-	Gordelgrasvink wildkleur	-	10001001	-	Tajes R	H568 +

Anivent.eu is gratis, óók voor uw afdeling of speciaalclub!

Nationale
Ornithologische
Federatie

Fédération
Ornithologique
Nationale

3rd OPEN NOFON CHAMPIONSHIP

Tentoonstelling van kleur-, sier-, en zangvogels

December 21 - 22, 2024

GC Klein Boom Mechelbaan 604, B 2580 Putte

Info: www.nofon.be

mail: nofonvzw@gmail.com

Verstoring in de rui

Vroeger sprak men van Franse rui wanneer er een vogel wat raar in de veren zat. Maar het heeft niets met Frankrijk te maken, de vogel heeft alleen een rui probleem.

© Alois Van Mingeroet

Normaal liggen bij een vogel alle dekveren als dakpannen over elkaar; dat zorgt ervoor dat hun verenpak waterdicht is. En het verenpak isoleert bij koude, want dan zetten ze hun veren open. Maar het verenpak isoleert net zo goed als bij warmte, want dan houden de vogels hun veren strak langs hun lichaam.

Maar het kan ook wel eens fout gaan, zoals op bijgaande foto's duidelijk te zien is. Bij onze Europese zangvogels en daar horen onze kanaries ook bij wordt de rui bepaald door het aantal uren licht, zeg maar, de jaargetijden. Op het einde van de zomer, wanneer het aantal uren licht afneemt, neemt de broeddrijf af en beginnen de vogels aan hun jaarlijkse rui. Die rui gebeurt symmetrisch en geleidelijk zodat vogels kunnen blijven vliegen. Juveniele vogels ruien meestal geen slag-, of staartpenen. Maar er zijn wel uitzonderingen: huismus, ringmus, spreeuw en veldleeuwerik ruien alle veren, dus ook de slag-, en staartpenen.

Hypofyse

Het is de hypofyse, een klein aanhangsel in de hersenen, die de biologische klok bij elke vogel regelt. In het voorjaar, wanneer de dagen langer worden, wordt de hypofyse geprikkeld en gaat deze er voor zorgen dat er geslachtshormonen geproduceerd worden en worden de geslachtsorganen groter. Als reactie hierop beginnen de mannetjes te zingen en een territorium af te bakenen. Op 14-16 uren licht bereikt de productie van geslachtshormonen haar hoogtepunt en wordt er gepaard, gebroed en worden uiteindelijk ook jongen groot gebracht. Gaat op het einde van de zomer het aantal uren licht verminderen, dan gaat de hypofyse de prikkel geven om te gaan

Roodborst

ruien. Dat is 100 % natuurlijk en zo lang de vogels geen onnatuurlijke bijverlichting krijgen gaat het bijna altijd perfect.

Fout gaan

Maar het kan ook wel eens fout gaan. Je koopt bijvoorbeeld in het voorjaar een vogel, maar die zat binnen gehuisvest met 15 uur licht. En bij u gaat die vogel in een buitenvolière waar deze op dat moment misschien maar elf uur licht heeft. Dan bestaat er heel veel kans dat die vogel meteen gaat ruien. Omdat de hypofyse al aan het zorgen was voor geslachtshormonen en dat wordt nu opeens afgebroken, en krijgt de vogel prikkels om te gaan ruien. Maar doordat in de buiten volière de dagen geleidelijk aan het lengen zijn raakt de vogel helemaal in de war en krijgt hij/zij kale plekken en gaan de veren in alle richtingen staan.

De vogel is niet ziek, maar kan het wel worden omdat zijn/haar vederpak niet isoleert.

Het beste is om de vogel onder te brengen op een plaats waar er absoluut geen kunstlicht is. En dan gaat deze op het einde van de zomer een natuurlijke rui doormaken en ziet zijn/haar vederpakje er weer perfect uit. Sommige vogelsoorten, als de distelvink, goudvink, groenling, sijs, kanarie en vink zijn meer vatbaar voor schommelingen in lichthoeveelheden. Maar ook bij andere soorten kan het fout gaan, wees dus voorzichtig met kunstlicht.

Ook straatverlichting kan voor rui problemen zorgen bij onze volièrevogels. Maar in de natuur kunnen de vogels ook last hebben van onnatuurlijke lichtbronnen als straat- en reclame verlichting. Ik heb het in ieder geval al gezien bij een roodborstje en ik kon het nog fotograferen ook.

pinda kervelsteeltjes vlokkenmix gerst
 berkenblad Zoetrouw
 knoisederij katjang
 kruidennix Haver
 rozenbottels heel
 meelwormen
 selderij
 weegbree kardizaad gepeld
 Maisvlokken heemstblad
 hennepzaad
 knoiflookoranulaat
 tunboonvlokken
 wortelbloesem
 wortelbloesem
 paardebloem
 goudsbloem lijnzaad
 pepermunt
 wortelvlokken
 mango
 Lavendel
 papaya
 muesli
 gestreept
 bramenblad
 heermoes
 Aardbeiblad
 spinaziezaad
 korenbloem
 gepunt
 smalle
 bloemenmix
 Johannesbrood
 lindebloesem
 milo/rode
 cranberrie
 appel
 citroen
 karnille
 luzerne
 kokos
 miliet
 Selderij
 Banaan
 paprika
 brandnetel
 guidentroede
 hazelhooiblad
 framboos
 LUTZERNE
 havel
 haver
 wortelbloesem
 stand
 wortelbloesem
 schijfjes
 tomaat
 pompoen
 madeliefje
 gesneden
 cranberrie
 Walnootblad
 weeg
 panicum
 Kaasjeskruid
 rozemarijn
 haver

WWW.BAROEN.NL

Ook wij spotten vogels in kleur
 maar dan op papier

VOOR DRUKWERK
 SIGNING
 BEURSMATERIALEN
 EN MEER...

Voor informatie
 mail info@mullerps.nl
 telefoon 020-233 73 81

mullerxxl
 PRINT & SIGN

BirdSupply.nl

ALLES
 OP HET GEBIED VAN
VOGELS

Gratis verzending vanaf € 75,00
 Gratis spaaractie
 Voor 16:00 uur besteld,
 de volgende dag in huis

Nestkast
 LED verlichting
 Vogelzaden
 Vogelhuisjes
 Aluminium broedkooien
 Kunststof broedkooien
 Vluchtkooien

Benodigheden
 Buiten
 Kip/Duif
 Kooien
 Vogelvoer
 Nesten

**BESTEL SNEL OP
 BIRDSUPPLY.NL**

Birdsupply.nl
 Nijverdalseweg 6, B-206 AC Marijnhem
 T. 085-0602257 | E. info@birdsupply.nl

Gouden Ring Show
Show Bague d'Or

VOGELSHOW / SPECTACLE D'OISEAUX

30

7-8 december 2024

ROESELARE
EXPO-SCHIERVELDE

www.goudenring.be

CéDé
 Deli Nature
 Mandoo
 VERSELE-LAGA
 FLORALUX
 DADIZELE

Steenarend

© Anton de Koning

Een imponerende roofvogel in de bergen van Spanje.

We hebben deze vroege nevelachtige ochtend met onze Spaanse gids Louis afgesproken voor de bar van het kleine gemeentelijke buitenzwembad van Cañamero. Het kleine Spaanse dorpje telt amper 2.000 inwoners en ligt aan de voet van het Gredos gebergte. Vanaf onze verblijfplaats Finca las Abubillas in Jaraicejo is het ongeveer een uur rijden over schitterende kronkelende bergwegen. Mede vanwege dit gegeven zijn we vroeg vertrokken om er zeker van te zijn niet te laat te komen. Onderweg zien we een vos voor ons uit rennen en kunnen we tijdig remmen voor een Egyptische mangoeste die duidelijk bij het oversteken van de weg nog de slaap in de ogen heeft. We arriveren ruim op tijd op de afgesproken plek; we parkeren onze metallic zwarte huurauto op een plekje

in de schaduw op de parkeerplaats voor het nog gesloten zwembad en wachten op wat komen gaat. Afspraken en Spanjaarden zijn twee totaal verschillende werelden dus het is altijd weer spannend of alles gaat zoals verwacht. Aan de achterkant van het kleine zwembad zingt een nachtegaal uit volle borst het hoogste lied en naast ons op de stenen van het snelstromende bergbeekje loopt een grote gele kwikstaart zijn ontbijt te verzamelen. Terwijl ik sta weg te dromen van al dit natuurschoon gaat plotseling mijn telefoon af, het is Louis; "My wife is picking you up now" hoor ik een stem in gebrekkig Engels en met een vleugje Spaans dialect. Louis heeft een operatie ondergaan en zijn vrouw neemt tijdelijk de honneurs waar. Ik heb Louis amper weggedrukt wanneer een grote stoffige 4x4 terreinwagen met gezwinde spoed de bocht om komt rijden. Het is inderdaad de vrouw van Louis, alhoewel ze

geen woord Engels spreekt is de begroeting allerhartelijkst en worden we gelukkig gered door Google translate.

Forse spanwijdte

De steenarend heeft een spanwijdte van 1,90 tot 2,25 meter en is daarmee één van de grootste arenden op het Noordelijk halfrond. Zijn krachtige gele poten hebben lange, puntige klauwen. Het verenkleed is grotendeels donkerbruin en voor beide geslachten gelijk. In de vrije natuur kan de vogel zo'n 25 jaar oud worden. De steenarend heeft een zeer goed gezichtsvermogen; hij kan een konijn op de grond vanaf een hoogte van twee kilometer waarnemen. Naast konijn staan er verder marmotten, eekhoorns, slangen en aas op het menu. Na de begroeting bij het zwembad zijn we vertrokken en rijden we inmiddels rond een enorm stuwmeer. De waterstand van het meer verradt dat het

ook in dit gedeelte van Spanje al enige tijd niet geregend heeft. De taalbarrière zorgt ervoor dat het stil is in de auto en stil wil zeggen dat er niet gepraat wordt. De ronkende motor van de 4x4 maakt echter een oorverdovend geluid wanneer we de steile bergweg slingerend omhoog rijden zodat er van enige stilte geen sprake is. We laten het stuwmeer in de diepte achter ons wanneer we de weg verder volgen die steeds meer de overeenkomsten met een smal geitenpaadje vertoont. De inmiddels onverharde weg met kleine en grote zwerfkeien loopt dwars door de onherbergzame en woeste natuur steeds verder omhoog. Hoewel niet spraakzaam manoeuvreert de qua postuur kleine vrouw van Louis de 4x4 als een groot chauffeur vakkundig naar de top van het gebergte. Even later zien we de contouren van de fotohut in het ochtendlicht tevoorschijn komen. Na het uitstappen wordt de hut in gereedheid gebracht en na enige met handen en voeten uitgevoerde instructies nemen we plaats in de hut en wachten we op wat komen gaat. Het geluid van de weggrijdende auto verdwijnt langzaam naar de achtergrond wanneer de eerste vogel zich op de setting meldt, het is een gaai. Na de gaai landt er een grijze gors; deze foerageert eventjes op een grote platte steen en verdwijnt weer snel buiten beeld. Van de steenarend, ons onderwerp deze ochtend, nog geen enkel spoor.

Op de Finca

Ons huisje op de Finca van Elly en Gertjan is super compleet ingericht. We sjouwen bijvoorbeeld de hele week de thermosfles met koffie mee tijdens onze dagelijkse expedities. Zo ook deze keer en net als we aan ons eerste bakkie zitten te denken doemt er in de verte ver voor ons in het dal een grote zwarte vogel op. En ja hoor, deze meer dan imposante vogel komt recht op ons af vliegen om vervolgens voor ons op één van de rotsen voor de hut te landen. Gelukkig had ik mijn instellingen van de camera al goed staan en begin ik direct met verhoogde hartslag te fotograferen. Waarschijnlijk is het een inspectierondje geweest want

de vogel verdwijnt al redelijk snel weer uit beeld, maar wat een schitterend moment. In het ontoegankelijke gebied van het Gredos gebergte broeden deze steenarenden en met een beetje geluk krijg ik in hun zoektocht naar voedsel voor hun pasgeboren jong nog beide vogels voor de lens. Steenarenden zijn opportunistische jagers; in zeldzame gevallen vallen ze zelfs grote dieren zoals herten en coyotes aan. Gelukkig voor mij zijn er geen aanvallen op mensen, met iets overgewicht, bekend, en dat is een hele geruststelling.

Na het eerste bezoek van de arend laat het volgende toch weer even op zich wachten. Het duurt altijd lang wanneer je zit te wachten maar daarna krijgen we echt waar voor ons geld. We worden bij terugkeer van de arend zelfs vereerd met een bezoek van beide magnifieke vogels tegelijkertijd. Wanneer er een middel tegen een dubbele wortelkanaalbehandeling zou zijn dan zou de aanblik van twee steenarenden op een rots in het uitgestrekte en onherbergzame landschap er zeker eentje zijn. Zo'n schouwspel doet alles vergeten, wat fantastisch. Uiteindelijk bezoeken de arenden de setting meerder keren en heb ik gelegenheid genoeg om deze machtige rovers in alle rangen en standen vast te leggen. Het is inmiddels na het middaguur wanneer ik een tekstberichtje vanuit het dal van

Louis krijg: "How's everything going?" schrijft hij. Omdat we denken dat de vogels niet meer terugkomen en ook omdat ik alweer ruim zevenhonderd kliks verder ben besluiten we om ons op te laten halen. Het duurt toch nog even voordat we de 4x4 met brommende motor omhoog horen komen en achter ons tot stilstand komen. We knipperen met de ogen tegen het felle zonlicht wanneer we opgewekt de hut uit stappen. We nemen weer plaats in de auto bij de vrouw van Louis en net zo vakkundig als zij ons omhoog heeft gereden loodst ze ons langs kuilen en stenen zo groot als rotsen, ontwijkend naar beneden. Beneden aangekomen bij het zwembad is de temperatuur aardig opgelopen, maar toch ziet het zwembad er nog verlaten uit. We pakken onze spullen uit de auto en nemen even hartelijk als de begroeting is geweest nu afscheid van de vrouw van Louis. Wat een schitterend avontuur was dit; zouden de foto's net zo schitterend zijn geworden zijn?

Henk de Vos benoemd tot lid van verdienste van de NBvV

© De Bond

Tijdens de laatstgehouden Bondsraadvergadering in Putten, zaterdag 28 september j.l., is Henk de Vos benoemd tot Lid van Verdienste van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (NBvV). Dat gebeurde door bondsvoorzitter Albert Zomer, nadat De Vos het nieuwe vraagprogramma had toegelicht.

De totstandkoming van het vraagprogramma 2025-2029, dat kort daarvoor door Hans de Boer als voorzitter van de keurmeestersvereniging symbolisch was overhandigd aan de Bondsraad, werd door Zomer getypeerd als 'een hele strijd'. „Het ging soms hard tegen hard.”

„Daar zijn misschien wel meer dan 100 mails over gewisseld, waarvan de toon, laat ik zeggen, niet altijd vriendelijk was. Maar dat gebeurde met de beste intenties en dat respecteer ik zeer”, aldus Zomer. „Henk is niet uit te zetten, lijkt dag en nacht aan het werk en is soms heel moeilijk te overtuigen (De Vos: 'dat is omdat ik soms ook gewoon gelijk heb').”

Albert Zomer bracht in herinnering dat zowel hij als Henk de Vos gaandeweg het proces zijn bedreigd. De Vos noemde het ontwikkelen van het nieuwe vraagprogramma a hell of a job. „Maar eenmaal begonnen maak ik de klus ook af, ook al is het soms tegen wil en dank.”

Maar na het bitter kwam voor Henk de Vos na de presentatie voor de Bondsraad dan toch het zoet in de vorm van het lidmaatschap van verdienste van de NBvV. En heus niet alleen vanwege zijn haast bovenmenselijke inspanningen bij het schrijven van het nieuwe vraagprogramma.

Behalve dat De Vos keurmeester tropische vogels en parkieten is en eigenaar van de veel geraadpleegde websites over zilveren loodbekken en rijstvogels, is hij als lid van de Technische Commissie tropen & parkieten sinds jaar en dag docent en opleidingscoördinator. Dik verdiend dus, dat lidmaatschap van verdienste. Proficiat Henk!

Het kersverse Lid van Verdienste van de NBvV, Henk de Vos (midden), geflankeerd door KMV-voorzitter Hans de Boer (links) en bondsvoorzitter Albert Zomer.

“DE VOGELWERELD” A.O.B. Jaarabonnement 2025

Voor de Nederlandse liefhebber heeft de AOB een **speciale aanbieding!** <https://aobbel.be>

Voor slechts € 42 per jaar ontvangt u ons tijdschrift per post en digitaal. Voor slechts € 20 per jaar enkel digitaal.

Speciaal voor jullie heeft het bestuur van de A.O.B. een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse vogelliefhebbers kunnen voortaan, door slechts € 42 te storten op het rekeningnummer BE05 7350 5552 1875 (bic: KREDBEBB) een jaar lang ons tijdschrift ontvangen, per post en digitaal. (Slechts voor € 20 als u kiest voor enkel het digitale maandblad)

Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling, alsook te mailen naar heidi.cosemans@gmail.com
“DE VOGELWERELD” verschijnt 11x per jaar, 10x op 48 blz. (+ 1 extra bijlage ringenreglement) en 1x op 64 blz.

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over onze vogels ! Het tijdschrift dat U maandelijks ontvangt en tevens digitaal kan lezen op pc, gsm, tablet.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 41 via een Europese overschrijving bij de KBC bank.
IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB t.a.v. KBOF – Vergeylen Paul, Dendermondssesteenweg 110 D te BE 9290 Overmere.

Inschrijvingen en inlichtingen bij Achten Paul, Everslaarstraat 78, BE 9180 Lokeren, België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be

Via onze website: <http://www.kbof.be>
kan U gratis een proefnummer inzien !

Ringen bestellen 2024 en 2025

© De Bond

Let goed op bij het bestellen van de ringen, neem de tijd en vul de juiste gegevens in.

De besteltermijnen van 2 weken (spoed bestelling) en 6 weken (gewone bestelling) gaan in vanaf het moment dat wij op het Bondsbureau de bestelling plaatsen bij de leverancier. Met de leverancier is de afspraak gemaakt dat wij op maandag de ringenbestelling doorgeven. Hier worden de ringen die in de week hiervoor (maandag tot en met zondag) correct zijn besteld meegenomen. Zoals bij de bestelprocedure aangegeven, de genoemde besteltermijnen zijn een streven.

Voorbeeld 1

U bestelt op zaterdag 16 november 2024 uw ringen, dan worden ze op maandag 18 november 2024 door ons besteld bij de leverancier.

Voorbeeld 2

U bestelt op maandag 18 november 2024 uw ringen, dan worden ze niet op deze maandag door ons besteld bij de leverancier, maar op maandag 25 november 2024. Vanaf maandag 25 november start de besteltermijn van 2 respectievelijk 6 weken.

Mocht u een fout hebben gemaakt in uw bestelling meldt dat zo snel mogelijk, bij voorkeur door te bellen. Dan kunnen we

deze, indien wij de bestelling nog niet hebben geplaatst bij de leverancier, aanpassen.

Indien wij de bestelling hebben geplaatst bij de leverancier kunnen wij niets meer wijzigen. De ringen die in bestelling zijn geplaatst worden bij ons in rekening gebracht. Vandaar dat wij geen geld terugstorten bij verkeerde bestellingen.

NBvV nieuwsbrief verzending aan leden

De NBvV nieuwsbrief wordt gemiddeld 6 keer per jaar uitgebracht en per mail toegezonden aan o.a. alle afdelingssecretarissen. De afdelingssecretaris stuurt deze vervolgens door aan de eigen leden. Bent u lid van een afdeling, maar ontvangt u de NBvV nieuwsbrief niet, vraag uw secretaris ernaar.

NBvV nieuwsbrief verzending aan Verspreide Leden

De NBvV nieuwsbrief wordt niet automatisch toegezonden aan Verspreide Leden. Wilt u de nieuwsbrief ontvangen, stuur dan een mailtje met uw kweeknummer en het verzoek om u toe te voegen aan de verzendlijst van de NBvV nieuwsbrief naar info@nbvv.nl dan hebben we namelijk gelijk het correcte mailadres.

Let op: U bent zelf verantwoordelijk voor het actueel houden van uw mailadres.

PUZZEL

Puzzel antwoorden

De oplossing van de letterpuzzel van het juli nummer: 'ROTSKLEVER.

De familie brilvogels telt 98 soorten.

1	P	A	L	E	A	R	C	T	I	S	C	H
2		M	O	N	O	G	A	A	M			
3					T	A	R	A	N	T	A	
4		A	R	G	U	S	F	A	Z	A	N	T
5					K	I	P					
6	L	E	L	I	E	L	O	P	E	R		
7		G	R	O	E	N						
8	C	A	R	N	I	V	O	R	E	N		
9				M	E	H	R	I	N	G	E	R
10	B	E	R	G	R	I	E	T	V	I	N	K

SCHIFTINGSVRAAG ANTWOORD: 98

Keurmeester 168

Het vraagprogramma 2025-2029 is door de keurmeestersvereniging (KMV) overgedragen aan het hoofdbestuur van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (NBvV). Dat gebeurde tijdens de laatstgehouden vergadering van de Bondsraad. Dat nieuwe vraagprogramma wordt van kracht ná de Nationale Kampioenschappen (Vogel 25) in Hardenberg.

Louis van Kelckhoven

Bij het tot stand komen van het nieuwe vraagprogramma is de inbreng van de speciaalclubs van de NBvV in 90 procent van de gevallen leidend geweest. Zij gaven aan welke vogels en/of kleurslagen zij in vraagprogramma opgenomen wilden zien. Dat ging allemaal niet zonder slag of stoot, maar TC-leden Henk de Vos (tropen & parkieten) en Rein Grefhorst (kleur- en postuurkanaries) hebben de klus geklaard.

In het vraagprogramma staan alle vogels die door de NBvV worden 'gevraagd' op tentoonstellingen. Wie een vogel op een show wil inzenden, vindt in het vraagprogramma het klasse nummer waaronder dat dient te gebeuren.

In voorgaande vraagprogramma's waren vogels onderverdeeld in hoofdgroepen. Die bestaan niet meer; het nieuwe vraagprogramma werkt met groepen en klassen. De klasse (het nummer) staat voor het soort vogel (zebravink), de groep naam staat voor de kleur of kleurcombinatie en is een omschrijving in woorden (zebravink grijs).

Het digitale keurprogramma van de NBvV, de keurapp, wordt 'gevoed' met het vraagprogramma. Zodoende was de functionaliteit van de app leidend om tot een voor verschillende vogelsoorten (kanaries, tropen en parkieten) consequent opgebouwd (universeel) vraagprogramma te komen.

Het nieuwe vraagprogramma wordt losgekoppeld van het prijzenschema. De Bondsraad komt met een nieuw prijzenschema dat losstaat van het vraagprogramma. Daardoor is er geen sprake meer van een prijzenregen en worden wél toegekende prijzen waardevoller. Mutaties en -combinaties zijn door het hele nieuwe vraagprogramma heen consequent gerangschikt. Niet of nauwelijks op shows ingezonden kleurslagen zijn

samen gevoegd. Er worden alleen nog geringde vogels gevraagd.

Nieuw is ook dat het vraagprogramma 2025-2029 ruimte biedt voor nieuwe mutaties en -combinaties. Voor elke soort en kleurslag is er middels klasse 999 (niet genoemde soorten in de wildkleur, kunnen mee doen om de prijzen) en klasse 900 (nieuwe mutanten die nog in het traject van de erkenningsregeling zitten) ruimte om ingeschreven en dus geshowd te worden.

Een vondst is dat in het nieuwe vraagprogramma ruimte is vrijgehouden voor nieuwe mutaties en -combinaties. Daarmee is het vraagprogramma in de woorden van Hans de Boer, voorzitter van de KMV, toekomstbestendig geworden. „We hoeven het wiel niet meer opnieuw uit te vinden, maar de NBvV kan haar vraagprogramma op elk gewenst moment aanpassen.”

VOLIERE BOUWSAMAN
M. 06-51145525
INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL | WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

Voor al uw vogelbenodigdheden
WIM VAN DE LUSTGRAAF
www.wimvandelustgraaf.nl

72°
Mundial de Aves de Gaiola

© JANUÁRIO 2025
EUROPARQUE
Santa Maria da Feira
PORTUGAL

Wereldkampioen worden?
Doe mee aan de Mondial in Portugal
24, 25, 26 januari 2025
Voor meer info ga naar www.com-vogels.nl

Bondsmededelingen november 2024

VAN DE KEURMEESTERSVERENIGING

Kleur- en postuurkanaries

B. van Olst uit Zwolle heeft een nieuw mailadres: bensil85@outlook.com.

DISTRICT FRIESLAND

Roel de Jong was al lid van de Algemene Nederlandse Bond van Vogelhouders en sinds de samensmelting van beide bonden is hij trouw lid en inzender van de BEO-Bolsward.

Roel is dit seizoen gehuldigd met de bijbehorende speld en bloemen van de afdeling. Foto: Sicco Veenstra, oud Districtsvoorzitter (rechts), huldigt Roel de Jong op de clubavond in het verenigingsgebouw van de BEO.

DISTRICT UTRECHT

Op 1 september 1964 heeft Gerard Rijntjes zich als jeugd lid ingeschreven bij de E.U.K.V. (219), deze was toen aangesloten bij de Algemene Nederlandse Bond van Vogelhouders. Dus 60 jaar lid van de E.U.K.V. en de NBvV. En om deze speciale reden werd Gerard door districtsvoorzitter Ronald van der Putten op onze ledenavond van 3 september jl. de hierbij behorende speld opgespeld, verder mocht Gerard uit handen van verenigingsvoorzitter Jannes Rosendal een mooie bos bloemen en een leuke attentie ontvangen.

Gerard heeft diverse vogels met goede resultaten gekweekt en tentoongesteld en vele kampioenschappen behaald waaronder ook goud op de wereldshow. Samen met zijn in 2022 overleden vrouw Jenny was hij een

graag geziene inzender op menige tentoonstelling. Diverse bestuursfuncties zijn ingevuld in al die jaren, van penningmeester, ringencommissaris, voorzitter en nu weer penningmeester hoeveel E.U.K.V.er kun je zijn. Samen met Jenny werd Gerard op ons 100-jarig bestaan in 2009 geëerd met het erelidmaatschap van de vereniging. Ja en ook bij onze zustervereniging in IJsselstein vult Gerard de taak van 2e voorzitter in. Dus een vogelman en bestuurder in hart en nieren. Foto v.l.n.r. Jannes Rosendal, Gerard Rijntjes en Ronald v.d. Putten.

DISTRICT NOORD-BRABANT OOST

Vogelvereniging Vogelvreugd uit Dinther (541) had zaterdagavond 14 september op de jaarlijkse feestavond, de eer om Tiny Blokk te huldigen. 50 Jaar geleden werd Tiny lid van de Algemene Nederlandse Bond van Vogelhouders, later de Nederlandse Bond van Vogelhouders. Tiny werd al snel ringencommissaris van de vereniging en daarna secretaris. Zat in het bestuur van de speciaalclub exoten en parkieten. Was tot voor enkele jaren geleden nog (internationaal) keurmeester. Daarnaast werd hij met zijn vogels meerdere malen wereldkampioen. Tiny is een manusje van alles voor de vereniging. Met vragen kun je altijd bij hem terecht. Daarvoor wil de vereniging hem ook hartelijk bedanken. Nadat Tiny is gehuldigd

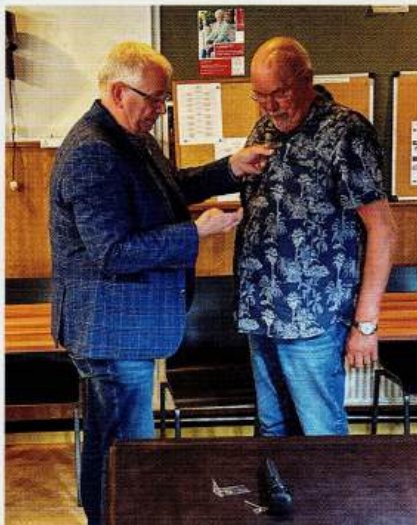
door Anton Tijhuis en heeft de vereniging hem benoemd tot erelid van Vogelvreugd. Foto: v.l.n.r. Tiny Blokk en Anton Tijhuis.

DISTRICT GELDERLAND

Op 16 december was het dan zo-
ver, bij vogelvereniging Partropika
(340) werd Rein Grefhorst gehuldigd
voor zijn 50-jarig lidmaatschap bij
de bonden. Nee, dit is geen schrijf-
fout—Rein Grefhorst was eerst lid
van de ANBvV, die later fuseerde met
de NBvV, waar hij sindsdien zijn inzet
heeft voortgezet. Hij was en is van
grote waarde voor de bond en voor
al die vogelliefhebbers die hebben
geprofiteerd van zijn uitgebreide
kennis op vogelgebied, met name op
het gebied van kleurkanaries. Albert
Zomer, voorzitter NBvV, heeft Rein in
het zonnetje gezet en zijn waardering
voor hem uitgesproken. Uiteraard
ging dit gepaard met het opspelden
van de gouden speld voor 50 jaar lid-
maatschap. Kees van Maanen heeft
daarnaast teruggeblikt op mooie
"Partropika"-momenten van vroeger,

waar hij al 45 jaar voorzitter is. Rein,
gefeliciteerd! Foto: v.l.n.r. A. Zomer en
R. Grefhorst.

DISTRICT ZEELAND

Vogelvereniging De Edelzanger; af-
deling A35, district Zeeland. Op 1 ok-
tober 1964 werd de heer D.E.W. Hol-
levoet lid van de NBvV en 60 jaar later
kon deze mijlpaal uiteraard niet on-
gemerkt voorbijgaan. Districtsvoor-
zitter Leo Quist was naar een andere
uithoek van het district gekomen om
dit mee te vieren en de mooie speld
te overhandigen. Op verzoek van de
jubilaris had dit gebeuren thuis plaats
op een prachtige landelijke plek op
bijna letterlijk een steenworp afstand
van de Belgische grens. Tijdens zijn
werkzame leven maakte "meester
Donnie" de basisschoolleerlingen en-
thousiast voor de natuur in de ruim-
ste zin van het woord. Ze mochten
o.a. mee de natuur in om insecten te
vangen voor de Japanse nachtega-
len die jongen hadden. Leuk detail
is dat Miranda Bonte, oud-leerling
van meester Donnie, namens Vogel-
vereniging De Edelzanger, hem een
streekproductenpakket overhandig-
de en mevrouw Liliane Hollevoet een

bloemetje. Donnie is een verzamelaar
en tijdens de koffie/thee met origineel
door Liliane zelfgebakken taart, kwam
de verzamelmap "Onze Vogels", 1965
op tafel. Bij het openen was er de ken-
nismaking met het eerste blad dat hij
ontving: 23e Jaargang no 10 – oktober
1964. En dit in perfecte staat. Bij het
verder doorbladeren blijkt dat in 60
jaar erg veel is veranderd binnen de
hobby. Foto v.l.n.r. Liliane en Donnie
Hollevoet.

Jubilea

Jubilarissen 25 jaar

H. Meeuwse, afd. Eindhoven 2 (E14); B.
Draijer, afd. Zuid Oost Groningen (V03);
W.G. Kozijn en E. Verhoeks, afd. Meteren
(M23);

Jubilarissen 40 jaar

A. Ansems, afd. Eindhoven 2 (E14); F. Da-
vina, afd. Oldenzaal 2 (O27); M. Tijtsma,
afd. Koudum (K15);
J. de Boer en K. Weewer, afd. Bolsward
(B44); Mevr. B. Demont-Lozekoot, afd.
Elst (E13);
W. Wijkhuizen, afd. Leeuwarden 2 (L25); T.
Mandos, afd. Dinther (541); M.J.M. Strijd-
veen, A.J. M. de Ram en P.M.J. Konkelaar,
afd. Olst Wijhe eo (O24);

Jubilarissen 50 jaar

F. Teunissen, afd. Oldenzaal 2 (O27); R.
de Jong, afd. Bolsward (B44); R. Gref-
horst, afd. Apeldoorn 4 (340); T. Blokx,
afd. Dinther (541);

Jubilarissen 60 jaar

W. Speek, afd. Olst Wijhe eo (O24); G. Rijn-
tjes, afd. Utrecht 2 (219); D. Hollevoet,
afd. Aardenburg (A35).

Overledenen

M.J. Kleijn uit Lissersbroek was oud pen-
ningmeester van V.V. "De Meervogels", afd.
Nieuw Venneep (N39);
Mevr. A. van Leersum-Postma was secre-
taris van V.V. "Surhuisterveen e.o.", afd. Sur-
huisterveen (S32);
A.J. Koopman uit Grootegast was secreta-
ris van V.V. "Kweeklust", afd. Aduard (A36);
H. Hulleman uit Steenwijk was oud be-
stuurslid en erelid van V.V. "De Vogelkring",
afd. Steenwijk e.o. (S15);
P.H. van Ameijde uit Heukelum was oud
bestuurslid en erelid van V.V. "De Vogel-
vriend", afd. Leerdam e.o. (L16);
A.E. de Waele uit Terneuzen was ringen-
commissaris van V.V. "De Vogelvrienden",
afd. Terneuzen (T12);
Mevr. C. Kweekel-v.d.Bie uit Poortugal
was secretaris en ringencommissaris van

Keuzes maken!

Keuzes maken, dat is wat we in november doen. Ook ik ga keuzes maken. De één is wat moeilijker dan de ander. Allereerst bij mij eigen vogels, want dat is de hobby waar het in eerste instantie om gaat. Ondanks dat ik, door allerlei externe oorzaken, wat minder vogels heb gekweekt, denk ik toch een paar mooie vogels op stok te hebben. Maar is het voldoende om mee te spelen op de diverse shows? De eerste selectie is gemaakt en ik weet nu al dat ik twaalf vogels kan selecteren voor de Mondial in Santa Maria da Feira (Portugal). Ik denk dat ze wel voor de prijzen mee kunnen spelen. Ik hoop het natuurlijk. Meespelen is voor mij eigenlijk een "must". Je moet tenslotte een voorbeeld zijn, als je bestuurder bent. De vogels voor de Mondial kunnen niet naar de NK in Hardenberg, maar ook daar is er nog genoeg keuze om vogels in te sturen om mee te kunnen doen in de diverse klassen bij de NK.

Albert Zomer, voorzitter

Van deze eerdergenoemde grotere shows hebben de vogels die naar de onderlinge tentoonstelling en het district gaan geen last. Naar de eigen vereniging gaan natuurlijk de meeste vogels. Een variatie van kleur- en postuurkanaries, tropische -, EC - en grondvogels schrijven wij in. Ja, mijn echtgenote doet uiteraard ook mee, met haar Glosters. De vogels zijn allemaal al uitgekozen en op papier gezet en dat al eind september bij het schrijven van dit voorwoord.

Qua organisatie gaan we binnenkort keuzes maken. Het hoofdbestuur en de bondsraad, waarbij tegenwoordig ook de commissie DE&W zit, heeft dan hun reguliere bijeenkomst. Het vraagprogramma voor 2025 – 2029 zal dan aangeboden worden door Henk de Vos, die hier ontzettend veel werk aan gehad heeft. Wij gaan hem daar zeker voor in het zonnetje zetten. Het vraagprogramma zal gemakkelijker toegankelijk zijn bij wijzigingen, hoewel wij dat natuurlijk zoveel mogelijk willen beperken in de geldende periode. Ook het prijzensysteem komt aan de orde, waarbij wij sturen op een soort "best of best" kampioenschap. Zodat de winnaar ook kan zeggen, "ik ben kampioen van een totale soort". Het is op het moment dat ik dit schrijf nog een keuze die te maken is.

Een enorme verandering zou het ook zijn om het NK te verplaatsen naar december. We hebben het alvast ter tafel gebracht. Het zal een moeilijke beslissing gaan worden, maar ook dat is een keuze.

Sommige bezuinigen vallen ons in de schoot. Wij gaan onze opslag in Zutphen afstoten, weliswaar noodgedwongen. De verhuurder heeft de huur opgezegd, hierin dus geen keuze. Tegengas geven kan, maar ik denk dat de keuze valt op het opslaan van alle materialen in Bergen op Zoom, waar de vroegere ringenafdeling nog ruimte heeft voor opslag. Wij proberen het leeghalen van de opslag in Zutphen te combineren met het vervoer van en naar Hardenberg, zodat wij geen dubbele kosten hebben. Het opzeggen van de huur

door de verhuurder geeft ons tegelijkertijd ook een besparing op de huurkosten voor de toekomst.

In de diverse besturen moeten bestuurders keuzes maken of zij hun bestuurstermijn verlengen. Dit zal zowel op afdelingsniveau of districtsniveau zijn. Maar ook bij de Keurmeestervereniging, Technische commissies, alswel in het hoofdbestuur. Wie gaat er door en wie stopt? In het hoofdbestuur is bekend dat Sjaak van Bennekom stopt in mei 2025. Wij zien er nu al tegen op omdat het wijzigen van een penningmeester een gigantische klus is wat betreft bankzaken en machtigingen, maar bovenal omdat wij "die snor" gaan missen. Ook ik, als voorzitter, sta in dubio. De gezondheid laat wat te wensen over en geeft meer problemen dan ik wil. De NBvV zit als het ware in mijn bloed, maar gezondheid is een groot goed. Keuzes maken.....? Hulp in de diverse besturen is dus welkom.

Ik heb nog tijd, u heeft nog tijd..... tijd om erover na te denken. Wel of niet meedoen? Wel of niet doorgaan? Belangrijk, voor u en mij blijft bij elke keuze.....je moet er een goed gevoel bij hebben!!!

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, S. Munniksma, K. Snijder, Mr. H.J.M. Stienen, D.A. Verburg, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, P. Hagenaars, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, Th. Van Kollenburg, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A. van Mingeroet, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, R. Steenbakkers, H. Suichies, W.A. Tolman, P. v.d. Tuin, P. Ubachs, H.de Vos, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar.

HOOFDBESTUUR

Voorzitter: Albert Zomer, tel. 06-15318939, E-mail: albertzomer1958@outlook.com

Secretaris: Raymond Berghouwer, tel. 06-11793194, E-mail: secretaris@nbvv.nl

2e voorzitter: Rick Oudenampsen, tel. 06-22101101, E-mail: info@oudenampsen.com

Penningmeester: Sjaak van Bennekom, tel. 035- 6562027, E-mail: jvanbennekom@hetnet.nl

Bestuurslid: Rob Kristel, tel. 06 46140291, E-mail robkristel@kpnmail.nl

VERTROUWENSPERSOON

Gerrit Houwen, tel. 0478-562462, e-mail gerrit.houwen@hccnet.nl

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Henk Jansen, tel. 06-19931488, E-mail: secretariaatkmv@hotmail.com

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Telefoon: 0164-235007

E-mail: info@nbvv.nl

Internet: www.nbvv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.30.

Uitgebreide contactinformatie vindt u op onze website www.nbvv.nl

COLOFON**Colofon****UITGEVER**

'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 20.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 21.000 exemplaren.

Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat voor iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging om verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost voor 2024 € 44,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

ABONNEMENTSPRIJZEN 2024

Nederland € 34,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 40,-, Priority-post naar alle andere landen € 100,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ADRES

NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007 (bereikbaar tussen 08.30 en 12.30 uur), e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl

Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

REDACTIE

Hoofdredactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@icloud.com

Redactieadres: per adres Bonds bureau NBvV, t.a.v. redactie Onze Vogels – zie bovenstaand.

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

VERANTWOORDELIJKHEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeeltes daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

VORMGEVING: Ingrid Hubers**DRUK:** Muller Print & Sign - Amsterdam

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

BEËINDIGING LIDMAATSCHAP:

Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per half jaar. Het lidmaatschap voor verspreide leden is per jaar opzegbaar.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

Baardmannetje *Panurus biarnicus*

© Alois Van Mingeroet

november

Een wat rare naam voor de man klopt het wel, want hij is genoemd naar zijn bakkebaarden. Maar geef toe, een baardmannetje vrouwtje klinkt toch wat raar hé.

Het is een echte bewoner van rietvelden; men had ze net zo goed rietvogeltje kunnen noemen. De man is met zijn mooie bakkebaarden een prachtige verschijning, als je ze te zien krijgt tenminste. Al vind ik de vrouwtjes net zo mooi. Het zijn moeilijke klanten om te zien en zeker om te fotograferen. In het voorjaar en tijdens de zomer, tot diep in de herfst eten ze uitsluitend insecten. Die zoeken en vinden ze laag in het riet tot tegen het wateroppervlak. En dan zijn ze uiteraard heel moeilijk te zien en bijna niet te fotograferen. Je hoort ze in die periode gemakkelijker dan je ze te zien krijgt. Hun contactroep is een beetje vergelijkbaar met een belletje. Ik was er al enkele keren op uit geweest om ze te fotograferen, onder andere bij de Oostvaardersplassen waar ze vrij veel voorkomen, maar we kregen ze toch niet te zien.

Dichter bij huis kan men ze met het nodige geluk ook wel waarnemen in het natuurgebied Markiezaat in Bergen op Zoom. En ook in Zevenhuizen, maar ook daar was ik nog niet verder geraakt dan de waarneming van hun pingelend contactgeluid. Zo vlug geef ik het echter niet op en zo kwam ik te weten door veel te lezen over de baardmannetjes. Dat hoe harder het vriest hoe minder ze bij de insecten kunnen en dan schakelen ze over van een insectenmenu naar de zaden van het riet. En die zaden bevinden zich bovenaan in de rietpluimen. Toen we in februari 2021 nog een flinke winterprik kregen met harde vorst met temperaturen van minus 10°C, was het moment aangebroken om nog eens naar Zevenhuizen te gaan, meer bepaald naar de Noordoever Zevenhuizerplas. Een van onze fotovrienden Inge Duijsens had ze er mooi op de foto gezet en wilde er met ons naartoe, en dan wordt het toch al iets makkelijker. Toen we er aankwamen op vrijdag 12 februari, kregen we al meteen enkele fotografen en mensen met verrekijkers in het oog. En je raadt het al, ze waren baardmannetjes aan het bewonderen en het fotograferen. Hoe gemakkelijk kan je

het hebben. Maar er stond heel veel wind en een temperatuur van -10° C maakte het ijszig koud. De baardmannetjes en baardvrouwtjes hingen als volleerde acrobaten in de rietpluimen en dat maakte, door de felle wind, het fotograferen toch nog vrij moeilijk. Ik moest steeds maar aan het veerpont liedje "Heen en Weer" van drs. P. denken. Maar de Baardmannetjes zijn zo mooi, het was ondanks de koude puur genieten. Het was ook de eerste keer dat we ze in levende lijve zagen in de natuur, wat een prachtige sierlijke vogeltjes. We zijn gebleven tot we helemaal verkleumd van de kou waren; 1251 foto's stonden er op het geheugenkaartje van de camera. Wat een mooie buit, een echt baardmannetjesfeest, geen wonder dat er een paar mooie foto's bij waren.

Alois Van Mingeroet

DIERENPARADE NOORDSHOW

16 17 18 JANUARI

HARDENBERG

NK SIERVOGELS NBVV

**GROOTSTE INDOOR
KINDERBOERDERIJ**

**12.000
DIEREN**

donderdag 16 jan 9u-20u
vrijdag 17 jan 9u-20u
zaterdag 18 jan 8u-16u

www.noordshow.nl www.nbv.nl

**DE GROTE PRIJZEN VAN NEDERLAND
K.N.V. ORNITHOPHILIA**

NK KLEINDIEREN KLN

